45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 91 Կ. ՊՈԼԻՍ 7 ՕԳՈՍՏՈՍ 1901 2 ՀԷՄԱՁԻԼ ԷՎՎԷԼ 1319 — 7 ՕԳՈՍՏՈՍ 1317 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE

Directeur-Propriétaire
JOHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, *Grand' rue de la Sl Porte*, 38
Constantinople

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԿԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պալը Ալի ճաւսէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Գաւառներու համար	108 ղրշ.	60 ղրշ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعه‌ٔ وارداتخانه‌سی
باب عالی چوارنده ۳۸ نومرولی دائره‌ٔ مخصوصه

ԱՐՔԱՅԱՆՑ ԳԱՏԼԳԻՒՂԷ

ԹԱՂԱՅԻՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Ա.

ԳԱՂՏԵՂԻՒՂՑԻՆԵՐՈՒՆ

Այժմ մարդ գիտէ թէ գիւղիս Ա. բանման երկնի վարժարանը իր բացումը կը նշանաւորէ Սեպտեմբերին սկիզբները «Ոռատ», քանի որ այդ թուականին դեռ բաւական ժամանակ կայ, արժանի է-որ ակնարկ մը նետենք այն խնդիրներուն վրայ, որոնք կրթական գործին հետ սերտ կերպով մը ուն։

Եթէ Գնաղղիւղցին, հակառակ իր առաջադէմ անտարբերութեան, առօրեայ զբաղումներէն դուրս մասնագէտ թիւն մը ունի, ան ալ իր վարժարանին տարուր վիճակին համար է որ այս տարի մանաւանդ աւելի ենոյտ կացութեան մը մատնած էր ինչ ինչ պատճառներու։

Թէ որոնք են զգաստախանասու այդ անկումին և թէ ինչ միջոցներ ձեռք առնուելիք են վերջնական փնացման մը հնարաւորելու համար, անա հիշդ այդ հարցակէտերն են որոնք զիս պիտի շահագրգռեն, առանձնորդուելով անաչառ ու խիստ քննութիւն մը կատարելու փափաքէ։

Ժամանակին, տեղական թերթի մը մէջ, երկար յօդուածներ երեւցան այս առթիւ որոնք իրենց ընթացքը ճշդիւս կերպով նկարագրելու հետ, ինչ ինչ դատողութիւններ ալ առաջարկած էին։ Դիտաքննասաց, այն ատեն պէտք եղած ուշադրութիւնը չդնծայուեցաւ այդ օգտակար թելադրութեանց, որովհետեւ ան ատենուան Գաս. Թաղ. Խորհուրդն ու Հոգաբարձութիւնը տարիներէ կը բաղկանային մեծաւ մասամբ։

Բարեբախտաբար, անցան այն երանելի օրերը զ որ ոչ մէկ բարեփոխում իր տրմէ հետ չէ։ Գնաղղիւղցիներ ալ ուր առաւ մը գործին գլուխը անցած տեսաւ խումբ մը նոր մարդիկ որոնք Թաղ. Խորհուրդ մը կազմելով ամենէն գեղեցիկ ձեւը գտան Թաղին գործերը բաղձացուած ուղղութեան մը տալու։

Ուրախալի պարագայ մըն է տեսնել թէ այսմեան Թաղ. Խորհուրդը իր մէջ կը պարունակէ անանց տարրեր ու բանք կարծեմ թէ Թաղացիին յոյսերը ի գերեւ չէնանկնալ չափ տոհմանութիւն և հեռատեսութիւն ցոյց պիտի կրնան տալ ի պահանջել հարկին։ Այս հաւատքը ունիմ մեզի նման չատեր։ Բայց եթէ մեր քաւատնութիւնը, հակառակ զգացուած յաջողական գլուարանքներու, այս անգամ ալ ոչ դէր ցնդի, վայ Գասաղիւղցիներուն գլխուն։

Ամէն փութաւոր անցկալէն ի վեր թուր Զաքարեանները, Մաղեանները, Եռանդուն և արդիւնաւոր գործունէութենէն այնքան փայլուն յիշատակներ կը մնան Գասաղիւղցիին մտքին մէջ, վարժարանին այսօրուան անկերպարան կացութիւնը ոչ օր կը գուշակէր։ Մնողքներ մեծ վատահութեամբ կը յանձնէին իրենց զաւակները այն յարկին տակ գիտէին թէ անոնք օգտակար անհատներ պիտի դառնային շնորհիւ ձեռք առնուած կրթութեան Ջանքերուն։ Այսօր, տասը տարի վերջ, իրաց ամբողջ ընթացքը, որուն վրայ հիմնուած կը տատանին վիժելի ակնկալութիւններ, չատ մտածել կուտայ բոլոր թաղեցիներուն։ Ազգային երկրորդական վարժարանէն՝ որ հրապարակին վրայ այսօր այնքան ծանօթ երիտասարդներու անուանց արձանագրութիւնները ունի իրենց շրջանաւարտ, տարրական նախակրթարան մը կը մնայ հիմայ, և ան ալ ողբալի վիճակի մէջ։

Ինչո՞ւ, այս այլակերպութիւնը։ Պատճառները մէկէ աւելի են։ Յարմէհեալ վարժարանին տեսչութեան դժբաղդարին պաշտօնը յանձնուեցաւ անկարող ձեռքերու, և մեծ մասամբ անծանօթ ու թերուս ուսուցիչներ եկան պաշտօնավարել այդ վարժարանին մէջ, կացութիւնը հետզհետէ տխուր դրդն մը առաւ. դրութիւնը դրութեանց յաջորդեցին. սրահական, դասարանական, էջ-դասարանական դրութիւններ փորձուեցան կարգաւ ու կը փորձուին դեռ մինչեւ այսօր առանց արդիւնք մը տալու։ Հոգաբարձութիւնը աւելի թէօրիներու չորրը յանձնաւ քան թէ գործնականին։ Եւ որ ա՛լ աւելի ցաւալի պարագա՝ մրն է, հոգաբարձու անդամ և ներքնութիւն աւելի իրարու խառնիկ ձիլելու սիրէ մը մշակեցին քան թէ մտաւոր ուսանողութեան հոգեւորապէս ձգտումները։

Վարժարանին երկսեռ աշակերտներուն թիւը կը հասնի այսօր մօտաւորապէս 200ի։ Ատոնց մը 300-350ի պատկանելի գումարը կը ներկայացնէր անոնց։ Այսօր գիւղիս հայ ընտանիութեան յաւերումին հետեւանքով կ'սպասուէր որ այդ թիւը ևս մեծապէս ձգտէր փոխանակ պակսելու։ Այս նուազումին պատճառն ի բարեկեցիկ և միջակ դասակարգի ծնողքներուն՝ իրենց զաւակները գիւղիս օտար վարժարանները զրկելը։ և իրաւամբ։ Վարժարանին վճռաձէն 5500 ղրշի նախահաշիւի դրամը կը ներկայացնէ. բայց այդ դրամը ղգալի... օգուտ մը չէ ունեցած զարգացման։

Զարգացում ու դպրութիւնկրնալ վրայ ժամանակին երկարօրէն խօսուած ըլլալուն, աւելորդ կը համարինք վերադարձ ընել։ Մենք մէ վարժարան մը ունինք գիւղին մէջ... որուն գոյութիւնը պիտի անգիտանային եթէ չէնքին ճակատը փայլող խաչը վերնագրութիւնը (Արամեան երկսեռ վարժարան) երեւոյթները չլրիկէր...

Ո՞ր մեծագոյն բժշկական այցելուները պարտաւորեան պաշտպանելու Թիւնը որոնք իրենց թէ տեղի պիտի ունենային շաբաթը զէթ մէկ անգամ։ Գոնէ հոգաբարձութեան լիշկ անդամը բարեսիրաբար հոգ տանելու չէր...։

Վարժարանին մանկապարտէզին այս տարի դրեթէ առանց արձակուրդի մնայն ևս նկատելի կէտ մըն է։ Արդեւոք Մէջպուրեան վարժարանին վերաբացումը սպասելու ազդակ է այդ մանկապարտէզին։ չենք գիտեր։ բայց բանաւոր պատճառ մը ցոյց տրուելուն կը սպասենք։ որովհետեւ չենք կրնար ներել՝ ուսուցչուհիներուն և մանուկներուն տոլորական արձակուրդին զրկուելուն։

Թէ վարժարանին Տեսուչ էֆէնտին այժմէն գիտումներ կ'ընէ եղեր առ դրանց և այս տարուան համար ևս իր պահանջագիրը ստորագրէ տալու հրամար, նոր գլուխի կէտ մը չէ։ Բայց երբ վարժարանը այս տարի արդիւնքի տեսակէտով բացարձակապէս ամայի կը մնայ, կարծեմ նորակազմ Թաղական խորհուրդին պարտքն է իրաց ճշմարիտ կացութիւնը քննելէ վերջ գոհացուցիչ ելք մը տալ կրթական այս կնճռոտ հարցին։

Քանի որ փորձով համոզուեցանք թէ ներկայ պայմաններուն մէջ անօգուտ է բարեշրջում մը տալու, խոնարհաբար դիտել պիտի տամ Պատ. Թաղ. Խորհուրդին թէ նոր կարգադրութիւններ ընելու ժամանակը հասած է վերջապէս։ Չեմ գիտեր թէ ստոյգ նկատելու ենք-ա իրողութիւնը թէ այս մասին արդէն կարծիքներու փոխանակութիւն մը սկսած է Թաղ. Խորհրդարանին մէջ։

Այս առթիւ կը փորձենք մատնել թէ թերեւս նեղելի ըլլայ Պատ. Թաղ. Խորհուրդին ուշադրութիւնը հրաւիրել հետեւեալ պայմաններուն վրայ որոնք իրենց ուրոյն չահեկանութիւնը կրնան ունենալ։

Իրաց ներկայ վիճակին մէջ, ուրեմն, անհրաժեշտ և օգտակար կը համարինք.

1. Օժտել վարժարանը իր պաշտօնին գիտակցութիւնը ունեցող հնգտ և ազդեցիկ մանկավարժ-ուսուցչով մը։

2. Ուսուցչական ընտիր հաւաքածոյ մը կազմել ծանօթ և կարող տարրերէ։

3. Դպրոցին հոգաբարձութիւնը աւելի կանոնաւորապէս և սիրով յանձն պէտք է առնէ իր պաշտօնը՝ վարժարանին նիւթական և գործնական կեանքին մասէն հսկելով և մղում տալով այս վերջնոյն։

Իրրեւ նախանձախնդիր թաղիս վարժարանին բարեզարգութեան, այն վարժարանին ոգին չքեղ օրերը տեսնելու բաղձն ունեցած ենք, կու գամ հրաւիրել ուրեմն Պատ. Թաղ. Խորհուրդը՝ իմաստուն անօրինութիւններ ձեռք առնել՝ գոհացուցիչ տարու համար բոլոր թաղեցիներուն յայտնած անկեղծ բաղձանքներուն։ Մնողքները այն առնելու զգացումներ պիտի բողբոջեցնէր, ու սուրբ ու նուիրական ձգտումներ պիտի արմատէր սիրտս մէջ, ոչ-սումի ծարաւ հոգիին տալով յաղթերդ ու գոհացում. օհ, ինչ նպատակայարմար էր ուրեմն ինձի համար — ուսումնատենչ խեղճ տղայ, — այդ վայրը։

«Հիմա, երբ չարհանութիւնը աւելի լայն խորհրդութիւն մը կ'ստեղծէ մտքիս մէջ ու աւելի որոշ ճանաչողութիւն մը կը պարգեւէ շուրջս աճող ու ապրող բոլոր իրերն ու մարդերը յստակօրէն տարորոշելու, զանազանելու, հիմա, խեղճաս այս տարիքիս մէջ, ու մանաւանդ երբ կուսակրօն եկեղեցականութիւնը ընդունելու վերջնական ուխտիս մտաւորութիւնը կը զգամ, հիմա, վերջապէս, կը խնամեմ թէ ազնիւ զգացումներ պիտի բողբոջեցնէր, ու սուրբ ու նուիրական ձգտումներ պիտի արմատէր սիրտս մէջ, ոչ-սումի ծարաւ հոգիին տալով յաղթերդ ու գոհացում. օհ, ինչ նպատակայարմար էր ուրեմն ինձի համար — ուսումնատենչ խեղճ տղայ, — այդ վայրը։

«Հիմա, երբ չարհանութիւնը աւելի լայն խորհրդութիւն մը կ'ստեղծէ մտքիս մէջ ու աւելի որոշ ճանաչողութիւն մը կը պարգեւէ շուրջս աճող ու ապրող բոլոր իրերն ու մարդերը յստակօրէն տարորոշելու, զանազանելու, հիմա, խեղճաս այս տարիքիս մէջ, ու մանաւանդ երբ կուսակրօն եկեղեցականութիւնը ընդունելու վերջնական ուխտիս մտաւորութիւնը կը զգամ, հիմա, վերջապէս, կը խնամեմ թէ իմ առաջին շրջանումս մտածումներուս մէջ պարարտած եմ, ու այն գաղափարը թէ վանքը ուսումի պատկառելի ցանցերուն հետ աւելի լայնօրէն պիտի ճամայ տայ սիրտի ու հոգիի տարածանարար բարձրացումին՝ տղի տարամանութեան արիւնք է եղած։

«Որովհետեւ սիրտի ու հոգիին տարիքի շարունակական գումարին հետ պիտի ըլլան սիրոյ ու զգացում, հաւատացած եմ որ անոնք գոհացնած տարեւուի մը պէս պիտի տժգունին քիչ առ քիչ՝ վանքին մէջ։ Մարդուս՝ բնութիւնէն տրուած սիրելու բնազդումը, այդ անուշ զգացումը, աւելի՛ զարգանալու, աճելու, ուռճանալու հակամէտ է ինքնապէս։ Ինչպէս կան ծաղիկներ, զրանք չի կրնար մեռցնել մոլաբոյներու չոր ու անուրակ փունջ մը՝ բայց կրնայ զանոնք իր փուչերովը ծակոտել կամ բծաւորել անոնց ծիլերն ու բոլորմունները, անա՛ նոյնպէս վանականութիւնը կը ծակոտէ՝ կը բծաւորէ մարդուն սիրտը ու հոգին, այսպէսով սէրի զգացումին հեռացնելով զանոնք։

«Ու դուք, մենակեցնե՛ր, ինչպէս կ'ըսէք թէ մենք սիրտ ունինք, երբ կ'ապրիք առանց սիրելու և կը քշուիք թեթեւ հովի մը հոսանքէն նոյն իսկ։

ՄԵԼՔՈՆ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ

(Շարունակելի)

ՄԵԾ ԱՊԵՐԱԽՏԸ՝ ՄԱՐԴՆ Է

ՊԱՏՍԷՐԵՆԵՐ

Ա.

Մանկութեան պզտիկ տարիքին մէջ, հայրն ու մայրը մեռած էին, իրեն խարխուլ անակ մը և չատ պզտիկ՝ հաղիւ քանի մը ամսուան բաւելու, հարստութիւն մը միայն թողլով։

Ինք դեռ չատ անչափահաս ու բոլորովին անկարող իր պէտքերը հոգալու, ազգականի մը պաշտպանութեան տակ կ'ապրէր մրրի մը կատարելի խեղճութեամբ։ Ազգականը բեռ մը նկատած էր զայն, չէր ուզեր իսկ իրը որդեգիր պահել ու խնամել, անհնարելու համար միայն չորրորդ հայ մը կը նեսէր անէլին։ Օր մ'ալ տունը գրաւելու եկաւ իրը փոխարինութիւն իր կերցուցած հացին։

Զգայուն արտի պէս հարուստ մը երբ լանց տղեկին խեղճութիւնը, քովն առնու և քիչ մը խնամելէ ետք գիւղի մը վարժարան մը դրաւ գոնէ՝ բնականաբար կրթութիւնն ստանալ յատոյ։ Փայլուն վկայականով մը վերադարձաւ իր բարերարին քով։ Ինչ դանակի չկրցան մնալ Արամեանները, ապերախտութեան ամէնէն խոյտ մարդը քանց վերջ ուտիրած պարտապանին ճակտին ու ատոր նիւթականին ալ դպալի հարուած մը նետելու։

Բ.

Հայը չանին, չատանց մեռած է ան, ալ պաւասած մայր մը ունի միայն որ ամենայր աչխատելով զինքը մեծցուցած ու նոր ամուսնացուցած է։

Նոր պիտի գնի զաւակին հացը ուտէ։ Իր քաչածները մտնալ, խեղճ մայրը դրաց հղու՝ ի, աղէտը նոր պիտի սկսի։ Ինչ որ աւելի դաչն վիչտեր իր վերջին տարիներուն զինքը պիտի չերլչարտեն։

Նոր հարսնակը չսիրեր այդ կնոջը։

Ու վեսան՝ ապերախտ ազան, իր ամուսնանալը դեռ տարի մը չանցած՝ կը լքէ իր ծերուկ մայրիկը, բարեծագին հարսնակին սրտիկը չկորսնցնելու համար։ Թշուառ մայր։

Գ.

Երբ բաղդը երես դարձուցած էր իրմէ՝ ամբողջ տարուը, բովանդակ հոգիովը դիմաղրեր Աստուծոյ, բարեխիստ առաջին շրջանումս մտածումներուս մէջ պարարտած եմ, ու այն գաղափարը թէ վանքը ուսումի պատկառելի ցանցերուն հետ աւելի լայնօրէն պիտի ճամայ տայ սիրտի ու հոգիի տարածանարար բարձրացումին՝ տղի տարամանութեան արիւնք է եղած։

«Որովհետեւ սիրտի ու հոգիին տարիքի շարունակական գումարին հետ պիտի ըլլան սիրոյ ու զգացում, հաւատացած եմ որ անոնք գոհացնած տարեւուի մը պէս պիտի տժգունին քիչ առ քիչ՝ վանքին մէջ։ Մարդուս՝ բնութիւնէն տրուած սիրելու բնազդումը, այդ անուշ զգացումը, աւելի՛ զարգանալու, աճելու, ուռճանալու հակամէտ է ինքնապէս։ Ինչպէս կան ծաղիկներ, զրանք չի կրնար մեռցնել մոլաբոյներու չոր ու անուրակ փունջ մը՝ բայց կրնայ զանոնք իր փուչերովը ծակոտել կամ բծաւորել անոնց ծիլերն ու բոլորմունները, անա՛ նոյնպէս վանականութիւնը կը ծակոտէ՝ կը բծաւորէ մարդուն սիրտը ու հոգին, այսպէսով սէրի զգացումին հեռացնելով զանոնք։

«Ու դուք, մենակեցնե՛ր, ինչպէս կ'ըսէք թէ մենք սիրտ ունինք, երբ կ'ապրիք առանց սիրելու և կը քշուիք թեթեւ հովի մը հոսանքէն նոյն իսկ։

ՄԵԼՔՈՆ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ

(Շարունակելի)

ԻԶՄԻՐԵԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Ս. Պատարագի տեղ ծեծու�տ։ — Սէրոյ ծիլերուն դէմ։ — Հայ հաղորդութիւն մը։ — Նոր Սէտեան Որբանոցի տեսակցութիւն։ — Պարարտ Կարծրութիւն հանդիսաւոր։

Անցեալ օր Գարաթաշի Տէրպապային խնամ կը տրուի հիւանդ կնոջ մը հաղորդութիւն տանելու համար։ Քահանան մինչեւ հիւանդին տունը կ'երթայ, բայց կը մերժէ Ս. Հաղորդութիւնը տալ իրեն կնոջ դէմքը կը տեսնէ, առարկելով թէ ամիսներ առաջ օրինաւոր քանոնական երիտասարդի մը հետ կը կենակցէր։ Այս կը հերքին չատներ։ Ու կ'սկսի եռ դառնալ։ Ասոր վրայ հիւանդին պաղտկանները մին կ'աղաչէ Տէր հօր որ տայ Ս. Հաղորդութիւնը։ Նորէն նոյն մերժումն։ Մարդը բարկացած վրան կը լարձակի...։ Ու այս այսպէս կ'անցնի։ Անցեալ կիրակի Գարաթաշի եկեղեցին բաւական բազմութիւն կար։ Փութամ բսելու թէ Տէր Արքահամ չէր պատարագեր, որ հո չգտնուիր։ Ս. Պատարագին ամենէ հոգեթով միջոցին չանկաթ չկան ածելու տարափը կը լսուի եկեղեցիին մէջ և ջոկանները վէճէ՝ մարդուն կը ելնեն։ Տէր Արքահամի երկու զաւակները իրենց հօրը վրայ յարձակող մարդին վրէժ կը լուծէին։ Ս. Պատարագն կէս ժամ կ'ընդհատի։ Ժողովուրդը կը ցրուի։ Ցաւալանպէտ Թաղիկեան էֆէնտի և ուրիշ պատուաւոր անձնաւորութիւն մը մեկնիլ կ'ուզեն։

Եթէ այդ վիճակի կնոջ մը Ս. Հաղորդութիւն տրուիլը կ'արգիլէ կրօնի օրէնքը, ինչո՞ւ համար աւելի տարրեր և աւելի պարթաւելի դիրքի մէջ գտնուողներուն կուտայ Տէր պապան և աւ լին կ'ընէ։ Մինչ եկեղեցւոյ գրքերը հատանաւոր չէ։ Հիմա Գարաթաշի ժողովուրդը որոշած է հեռացնել Տէր Արքահամն, որ գիւղին որսն է

ՈՒԽՏԸ (4)

ՎԱՆՔԻՆ ՄԷՋ...

«Ու համոզուեցայ թէ այդ կեանքը ինձի համար չէր, ինչ որ՝ վեհերոտութիւնը մեկդի ըրած խստասիրանելու քաջութիւնը կ'ունենամ ան՝ ապրիլ կ'ուզեմ, և այդ կեանքին մէջ ապրիլ չէրպար. չնչել կ'ուզեմ, բայց հոս սեղմ է մթնոլորտը կրօնական երգերու, աղօթքներու հանապազօրեայ մրմնջիւններով, երգել կ'ըզձամ դուս երգերը զուարթ չեն. ու երբ կը փորձեմ ինքզինքիս հարցնել պատճառը որ զիս այս արդիւնքին հասցուցած թեթեւ ժպիտ մը կ'ուրուագծուի շրթներուս վրայ, ու անհաճոյ յուսախաբութեան վրայ-կը մտածեմ։

Դուք, կրօնականներդ, չուզեցիք հասկնալ թէ խեղճ տղայ մը, ունեցումին խանդովը վառուած, այս վանական շրջանակին մէջ եկած ինկած էր առանց իր կամքին վերջին որոշումին, առանց իր ուզելուն, անդիտակցաբար գրնիէ՝ ու դուք ջանացիք ինքը ձեր անդամներէն մէկը դարձնել, ուրախանալով ալ թերեւս որ, առա՛ց ձեր աչխատանքին ու զոհողութեան ուղղակի ձեր ոտքը եկած ինկած էր այս տղան՝ ակամայ թէեւ, ու տղի առաջադրութիւնով, ուսումին հոլքէն բորբոքած մի՛ միայն։

«Որովհետեւ աղքատ ու զրկուած էի, բոլոր անժառանգներուն չարախնդագ բաղդին համամատ՝ ես ալ վարձուեցայ այն աչխարհիկ դպրոցներէն, որոնց՝ իրրեւ աշակերտ ընդունուելու համար՝ դրամ վճարելու էր։ դրամ՝ ուրիկ, ինտոր գտնել։ մասաղ խորհրդութիւնս առաջին անգամ յանկարծուստ բաղխելով այդ մեսաղի կարին՝ որուն զորութիւնը ուժգնակի ցնցեց զիս՝ խորապէս ատեցի դրամն։ Որքան ուրեմն դժբաղդ էի, որքան թշուառ։ Երբէք այդչափ հզօր չէ եղած ցաւը, որ կրած ըլլամ մինչեւ այսօր։

«Ես, միշտ ուսումին սէրին նուիրուած սիրտով, ու միեւնոյն խանդաղորբ ատիճանին մէջ, Սուրբ ***ի վանքին դռնէն ներս դրի քայլերս վաղվաղկոտ՝ կրօնքին բացարձակ գրաւումին անմատ՝ այդ մենաստանին բարեհամբաւ անուանէն հմայուելով, ոչ-թէն կը միանար անվճար աշակերտելու առաւելութիւնը նաեւ. ու սիրեցի մտածել թէ կրօնականութիւնը իմ մէջ

Դուք, կրօնականներդ, չուզեցիք հասկնալ թէ խեղճ տղայ մը, ունեցումին խանդովը վառուած, այս վանական շրջանակին մէջ եկած ինկած էր առանց իր կամքին վերջին որոշումին, առանց իր ուզելուն, անդիտակցաբար գրնիէ՝ ու դուք ջանացիք ինքը ձեր անդամներէն մէկը դարձնել, ուրախանալով ալ թերեւս որ, առա՛ց ձեր աչխատանքին ու զոհողութեան ուղղակի ձեր ոտքը եկած ինկած էր այս տղան՝ ակամայ թէեւ, ու տղի առաջադրութիւնով, ուսումին հոլքէն բորբոքած մի՛ միայն։

«Որովհետեւ աղքատ ու զրկուած էի, բոլոր անժառանգներուն չարախնդագ բաղդին համամատ՝ ես ալ վարձուեցայ այն աչխարհիկ դպրոցներէն, որոնց՝ իրրեւ աշակերտ ընդունուելու համար՝ դրամ վճարելու էր։ դրամ՝ ուրիկ, ինտոր գտնել։ մասաղ խորհրդութիւնս առաջին անգամ յանկարծուստ բաղխելով այդ մեսաղի կարին՝ որուն զորութիւնը ուժգնակի ցնցեց զիս՝ խորապէս ատեցի դրամն։ Որքան ուրեմն դժբաղդ էի, որքան թշուառ։ Երբէք այդչափ հզօր չէ եղած ցաւը, որ կրած ըլլամ մինչեւ այսօր։

«Ես, միշտ ուսումին սէրին նուիրուած սիրտով, ու միեւնոյն խանդաղորբ ատիճանին մէջ, Սուրբ ***ի վանքին դռնէն ներս դրի քայլերս վաղվաղկոտ՝ կրօնքին բացարձակ գրաւումին անմատ՝ այդ մենաստանին բարեհամբաւ անուանէն հմայուելով, ոչ-թէն կը միանար անվճար աշակերտելու առաւելութիւնը նաեւ. ու սիրեցի մտածել թէ կրօնականութիւնը իմ մէջ

կ'ըսեն։ Սրամիտ բարեկամներէս մէն դիտել կուտար թէ՝ Մանիկեան հոր պատարագած կիրակիները եկեղեցին հասողթը 40 ղրշ.ը չէր անցներ մինչդեռ այս կիրակի դեռ այդ ծեծկրու�ը չեղած 200ի մօտեցած էր։ Այս ամենէ պերճախօս ապացոյցն է թէ՝ ժողովուրդը ինչ զգացումներ կը տածէ իր քահանային նկատմամբ։(*)

Երկու երեք օրէն սեւ հողին պիտի յանձնենք 28 տարեկան երիտասարդ մը ազնիւ, հեզահամբոյր ու պարկեշտ։ Իր հիւանդութիւնն թոքախտ է։ տխուր մը որ անգթօրէն իր ճարակը միշտ-աղնիւ հոգիներէն կ'ընտրէ։ Այդ ծաղկահասակ երիտասարդն սիրոյ կամ աւելի ճիշտը դրամօժիտի զոհ մըն է որ իր այս գարուն հասակին մէջ կ'երթայ ցուրտ հողը գրկելու։ Ո՜հ, խիստ զգուշանալու է երկսեռ երիտասարդները իրենց առաջին սէրէն զատելու։ Այս երիտասարդն անբուսակայելի թափով մը կը սիրէր գեղանի աղջիկ մը և այս ալ փոխադարձաբար։ Միմեանց յարատեւ այցելութիւններէ վերջ կը նշանուին։ Ալ իրենց սիրոյ այս կապը անխզելի, անքակտելի էր։ Բայց ծնողներու անմիտ ընդդիմութիւնը և դրամաժիտի խնդիրը պատճառ կ'ըլլան որ ակամայ զատուին այս երկու միացած հոգիներն։ Ասոր վրայ երիտասարդն կը պարպէ անդադրում օդին դաւաճանները, մինչեւ իսկ կը թունաւորէ ինքզինքը։ Աղջիկը կ'ամուսնացնեն ուրիշի հետ։ Անցողակի ըսեմ թէ այր մարդիկ աւելի հաւատարիմ, աւելի հաստատ, աւելի յարատեւող են իրենց սիրոյն մէջ, մինչ իգական սեռն աւելի թեթեւ, աւելի փոփոխակի և աւելի խարեբայ է։ Իր բ'երնէն ելած հոգիս, կեանս, հրեշտակս սիրոյ ածականները աւելի սատանայական են քան բուն սիրոյ արտայայտութիւններ։ Թէ՝ օղին և թէ՝ թոյնը այդ սեւ ախտի սերմը կը ցանեն խեղճ երիտասարդին թոքերուն վրայ և այդ սերմը իր աւերիչ գործը ի կատար կը հանէ այս օրերս։

Գիտէք, արեզակը Իզմիրի մէջ չկայ շնորհքով հայ ճաշարան մը։ Հարիւրաւոր պանդուխտներու տակը յոյսերու քսակը կը պարարացնէ։ Գէթ շնորհքով կերակուր մը տայնն։ Որ մէկին գլուխը խիթը կը բռնէ, որ վէկը սատմգքի խանդուածք մը կ'ուզենայ, որ մէկը կը փսխէ։ Անպատճառ մէկ երկու օրուան կերակուր պիտի ըլլայ կերածնին։ Ցոյները անէլի գործնական մարդիկ, ամենօրեայ անհրաժեշտ պէտքեր հայթայթող արհեստներ ընտրած են իրենց։ Հացագործ, մսավաճառ, նպարավաճառ, խոհարար, ամէնքն ալ յոյն։ Հիմա եթէ քիչ շատ դրամագլխի տէր մէկը չենք շնորհք հայ ճաշարան մը բանայ, կրնայ ապէկ սակ չտալ։ Ու այսպէսով խեղճ յանախորդները շնորհքով կերակուր կ'ուտեն։

Էլակէօղեան էֆէնտի մը ոյսա պատրաստուած «Տօքթօր» անուամբ սիկարի թուղթը գործածել ամէն Հայ անհատ պէտք է պարտականութիւն նիւատիրեն, քանի որ անոր շահուն մէկ մասը նուիրուած է Ներսէսեան Որբանոցին և թէ անոր թուղթն կը գերազանցէ բոլորիններունը։ Ցաւալի է որ շատեր «Տօքթօրը ըլլալով հանդերձ օտար թուղթեր կը գործածեն որոնք անոր չեն հաւասարիր։ Հրապարակաւ դիտում կ'ընենք ծխողներուն որ գործածեն այդ ազնիւ սիկարի թուղթէն «Տօքթօր»էն, ուրիկ շահ մը ունին աղքին 40ի չափ որբերը։

Անցեալ կիրակի կէս օրէ վերջ Գարթաշէի վարժարանին մէջ կատարուեցաւ գրաւոյական հանդէս։ Հանդէսին կը նախագահէր Գեր. Աշտ եպիսկոպոս։ Բաւական բազմութիւն մը խրոնուած էր գրաւոյն, մեծ մասամբ կիներէ բաղկացեալ։ Հանդէսը սկսաւ աղօթքով ու Վեհ. Սուլթանին ճոնեալ Տաճկերէն երգերով ու բարեմաղթութիւններով։ Ցետոյ երիտասարդաց կողմէն արտասանուեցան սիրուն ոտանաւորներ և Հայերէն ու Տաճկերէն ճառեր, ապա դիցաբանական տրամախօսութիւն մը։ Ցետոյ Տեսուչը վարժարանին միամեայ տեղեկագիրը կարդաց։ Ապա քանի ուսանողներու մըրցանակներ բաշխուեցան Աշտ Սրբազանի ձեռքով, որու օրհնութեամբ փակուեցաւ հանդէսն։ Ժողովուրդն ցրուեցաւ լաւ տպաւորութեան տակ։

Մանօթ գրաւաճառ Սարգիս էֆ. Քէչիչեան, ինչպէս անցեալ տարի, այս տարի եւս մտադրած է տեղւոյն վարժարանաց գիրքերուն նուազագոյն առաջարկել։ Անշուշտ մեաց իր առաջարկն անցեալ տարի։ Զինք գիտեր թէ՝ այս տարի ալ անցեալին պէս պիտի ըլլայ։ Ազգին չափը կը պահանջէ որ ընդունուի Քէչիչեան էֆէնտի օգտակար առաջարկն։ Կառավարականներն պէտքերը կը հայթայթուին, օրէնք է որ նուարդերի դրուի։ Եւ արդարեցի չըլլա՞ր ենթադրել թէ, օր. համար ասոր հակառակ անիմաստ գործերու հետեւանօք է որ այսօր Իզմիրի Հայ հասարակութիւնը առհագին պարարի մը տակ կը հիծի։ Այս պարագան Տնտես. Խորհրդոյ ուշադրութեան կը յանձնենք։ Այս տարիէն գաւառի—վարժարաններն ալ կրնան օգտուիլ։ Վ.Ա.Ր.Դ

ԳԵՐՄԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ մնացեալ մասը՝ տեղւոյ անձիութեան պատճառաւ՝ վաղուան թուով։

ԽԱՐԻՃԻՑ

ՍԹՕՐԷՕՂՄՏԱՆ եաղլըարդնա կէսարէ, գուրթ թարաֆլարընտա սէհանէթ իսէն մէշհուր Նօրատէնգրիօր Վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

ՄԱՆԶՈՒՐԻՏԷ կաղան շիտանէթի եաղմուրլար՝ պիր չօք ժէնլէրտէ սու ճօղկուէրուդու հասել էյլէմիշ վէ տիր խայը զարար իրան էյլէմիշ տիր։

ՎԷՆԷԶՈՒԷԼԱ. ՎԷ ԴՕԼՕՄԻՊԱ.— Վէնէզուէլա վէ Դոլոմպիա հիւքիւմէթլերինին Վաշինկթոնտա պիւլունան մուրախասարը թարաֆընտան, իքի մէմլէքէթ արասընտա իլմանը հարպա տարիս չիմտիեէ գառար հէր պիր բէմտի Կասպէր ասարը օլմամըշ տրը. Եուկօթաման ալընան մալիւմաթա կէօրէ, կէչէն այ Գօլօմպիա հիւքիւմէթի՝ բէնա Սանդէմանթրն ուսմամ բէֆիզլերինի թէվզբի էյլէմիշ տիր. մամիլէչէն թարաֆտարլարը ասիլերէ պիրէշմիշ տիր։

ԵՈՒՆԱՆ ՀԱՎԱՏԻՍԻ.— Աթինասա վէպա իլլէթինտէն մուսապ օլանարդն թէսաւիսի իչին, Բիրէա իլէ Տաֆէկի արասընտա միւքէմմէլ պիր խասմախանէ ինչա օլունճաղը պիպտիրիլեօր։

ՖԷՌՅԻ ՊԻՐ ՎԱԳՈՒ.— Էնինիէ Կրուն իչար օլունտուզունա կէօրէ, կէչէն կիւն եռանկլընտն պիրի՝ եանընա իքի ասքէր գալարդ, քէնտիսինէ տէչէրա պօրձում՝ օլան պիր ատէմին եանընա կիսուզ մաքլուպաթը իսթէմիշ։ Պօրձում բարասը օլմասըդընը սէօյլէնէմէ, ասքէրլէր պօրձումու թէքթմաղա չալըշմըշլար, պէտ արալըգ չիտատէլի պիրի՝ ամիւնազա զուռուրթաուզ, պօրձում, վէ պօրձումնան օղլու, վէ ալաճաղլը, մաքթուվէն եէրէ տիւշմիշլէր, ասքէրլէրտէն պիրի ալ, պօրձումնան գլուզը թարաֆընտան պալթա իլէ թէչիլիբէլի սուրէթտէ ճէրն իսիմիշ տիր։

ՍԷՐԻԿՕ ատասընտան տարիքնար՝ տէնիզին տիպտիտէն թուճամտան մասամ մուլ իքի ճէսիմ թօք չրգարմըշլար տրը։ Մէրգումիւր՝ սարիբ մատէնի բարչալաբ վէ բարալար կէօրմիշ օլտուգլարընը տարտ սէօյլէմիշլէր տիր։

ՃԷՄԱՀԻՐԸ-ՄԻԽԹԷՅԻԱՆԸՆ Բանամա ժէնէրալ գոնսօլօսը՝ սիմիսէ սուրէթի Միւնսէրիճ բարօրու կէդնէրմիշ տիր։ Թէնուզը 27 տէր կիսէպի 75 քիլիտէն միւէքքէպ պիր էշգիտա չէթէլ։ ԿանօնՊօՖիճ վէ Սարիեայ չէրիլերինէ Բանամա չըմէնարգէլխաթը իւղէրինտէն հրճիւմ կնէրէք պիր հայքիմ ելէ միւթասոիա զարարթա մէմուրլարընը հարպ վէ ճէլ կէչիրտիքլերի էսլինա վէ էրկաբ զասպ իսէրէք կէրի սէօնմիշլէր տիր։

ՆԻՒԵՕՐՔՏԱՆ կլօղ կաղէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէէ կէօրէ, Միւէմէմիթի Ամէրիգա նարճիեէ նազընը Մ. Հէյ հէման Վաշինկթոնա ամէսէթ իսէէք տիր։ Մուշարիւէյին միւսուսէթը թարթիլիեէսինի պիթիրմէքսիկոն ասէթի Գօլոմպիա իլէ Վէնէզուէլա հիւքիւմէթլերի արասընտաքի անվանին վէխամէթ քէսը իսթիկլիմէ վէ Բանամա պէրզանը անվանին փէք ֆէնա օլմասընա աթի ու իսնատ օլուսնուեօր։

ՊԱՀՐԻԵԼ ՆԱԶԸՐԸ Լօնկ վէ ուսմամ Միւէմէմիթի Ամէրիգա ատաքլրի պաղ գօմանտանը ճիւմատ էրթէսի կիւնբէ Վաշինկթոնտա Մ. Հէյ իլէ պիր գօնֆերանս ատա իսէէք տիր։

ՄԻԽԱԷԼՄԻԱՆ ԱՄԷՐԻԳԱ հիւքիւմէթի Գօլոմպիա վէ Վէնէզուէլա հիւքիւմէթլերի արասընտա պիր մուհարէպ վագը օլմամասընա վէ Բանամա պէրզանընտաքի չէգաւէթ հարաք թէլէրինի մէնէթ գարար վէրմիշ տիր։

Պու հաֆթա գարթրնտա Բանամա աչըգարընա իքի Ամէրիգա զորէաղէօրի վէ իքի կամպէթու վէ Գօլոմպէ պէ տասխի պիր գրուաղէօր վէ Վէնէզուէլանին մէրքէզը խարէրինտէ օրան Գուրաղաս չէրտինին լիմանը պուլունան Լակօայրա լիմանընտաղ իքի գրուաղէօր կէլմիշ օլաճաղ տրը։

Վաշինկթոնտան «Տէյլի Էքսբրէս» կազէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ նամէէ նազարէն, Գօլոմպիա իլէ Վէնէզուէլա արասընտա մէհարէպէնին զուհուրընը մէնն իթմէք իչին, Միւէմէմիթի Ամէրիգա հիւքիւմէթի՝ իգթիզա իսէրսէ, զուվէթ տախի խթիմալ իսէէք տիր։ Մէնրուէ գախէի սէեասիէսի թէվսի օլունարագ, Ամէրիգա հիւքիւմէթլերինին պիրիպրիլէ մուհարէպէ իթմէլերինէ միւսաատ օլունմամասը տախի մէզքիր գախ տէնին տահրէոի տախիլինէ ալընաճաղ տրը։

ՄԱՐԷՇԱԼ Վայնկրիթ՝ Զին ուսուրընտան տօլաը վուգու պուլան պիր միւլազաթտա, Պօգսէրլէրին հիւքմ ու նէֆիզու գըրբլարընտան, պունտան սէօյլէ Պօգսէրլէրէն պէօհիւք պիր թէմլիքէ զուհուր իսէմէէճէնինի պէհան վէ Ֆրանսըզ ճասքերինի մէհտ գ. սէնա էյլէմիշ տիր։

ԹՐԱՆՍՎԱԼՏԱՆ ալընան խապէրլէրէ կէօրէ «Սօսալ էֆրաար» թէնարգօրք չէնրինին էսնահ զասթրնտա հարպէն եարարմ իթմիշլէր տիր։

Լօրտ Ռիչէրտն Բրէթօրիասան էֆէնտիսի պիր թէլէկրաֆտա, մերալայ Գոլֆինհինին՝ Ընիւֆինկէրին գօմանդասընտա պուլունան Պօեռլէրէ Սթինպուրիուն չըմալընտա հիւճիւմ իսէրէք սկսէնէն Վանտէրպօրդա գառար թաագրպ իթարիկ իչար օլունուօր։

Ինկիլիզ քէշֆ գօրբ՝ Պէհսէլա ճիվարընտա Պօեռլէր թարաֆընտան բուսուռա ուղրատալարդ պիր Էսկիլիզ գաթլ վէ կիւզ դպչը Պիթթէլեաչմ տախլը օլուռդու. Տաղ, ուգուդ քէչի մէճուհ օլմուշ վէ վիւթէպդէրը Պօեռլէր թարաֆընտան էսիր խիլէրէք սերեսալ սէպիլէրի թախլիսէ իսիլմիշ տիր։

ՎԻՐԻՄԻՆ ՄԻՍՈՒԼԸ ՃԷՏԻՏԷԻ ԹԷՏԱՎԻՍԻ.— Ֆրանսա աթըպպի մէչհուրէսինտէն պիր զաթ՝ սիիրէն վերէմ իլլէթինին թէտավիսի իչին էէնի պիր ուսուլ քէշֆ իսէրէք, պու ուսուլ սաեէնինտէ չիմամիէ գառար պէշ ալթը պին վերէմիսի քեսիլէն չիֆաեպ իթիլիսի պէհան իթմիշտիր։ Պուուսուլը ճէհիտտ՝ տախլէն վիճուսէ կիրմէսի միւքրնսի օլմասան պիր թագտ «անթիսէրթիք» իլանճլարը էյլէքիրիզ վասթասը իլէ տէրի վէ էթ արասընտան սօղմնճա ագ ճիլերէրէ վէ եամսօտ վիճուսանան սահր Պերէմլի պիր ճիլէթինէ իսիսալ իթմէքտէն իսպասէթ իմիշ։

ԵՈՒՆԱՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԻԵՐԻ.— Բրօպէրկտէն վարիա օլան նոն խապէրլէրէ կէօրէ, Բրէնս Գոնսթանթին իլէ զէվճէլերի Բրէնսէս Սօֆիսին Աթինաեէ ավէթթերինտէ ինթիզար օլունճաղտա տրը։

ԱԹԻՆԱ կազէթալարընը ինթասանէ նազարէն, սէրիսիրէյմ (ձարուգ աթըլան) թօրլարա միւքերրէր ամէչլի թիւֆէնքլէր մէսէլէսինին միւզաքերաթը չանանը ռէմմունէսիէթ պիր հալատ իմիշ։ Իմիրբանօր Կիլեօմ հազրէթլերինին ըղնար էյլէսիեի արզուսա կէօրէ, Քրուբ ֆապրիգասը՝ Սրմաթրօնկ վէ Բանէ ֆապրիգալարընա թերճիմէ օլունմամուշ իսի։ Պունա միւթալիգ օլան մուսապէրաթ՝ բրէնս Գոնսթանթին թարաֆընտան տէրհօնէ իսիլմիշ տիր։ Թօրլար իլէ թիֆֆնքլէր թահին օլունան զրթա վէ չարտա օլաճաղ տրը։ Պունարդն էսմանը ճէման 8 միլիոն ֆրանգա պալիզ օլաճաղ տրը։ Թէսիեաթ չէմիսէն թէէմին օլունմուշ պուլունաճաղ տրը։

Իւչ էրքեանը հարպ զապիթինտէն միւթէչէքքիլ պիր գոմիսիոն՝ նօրլի եալիեա սէբօսունուն ըսլանընա մէմուր օլաճաղ տրը։

ԲԷՔԻՆՏԷՆ Լօնտրատէ չէքիլէն պիրի թէլէկրաֆնամէէ, սուէզ բրօթօգոլունուն եվվէլքի ագշամ տեվվէթլէր սիւֆէրասը թարաֆընտան իսեղանմըշ զասուզը պիլտիրիմիշ տիր։

ԻԹԱԼԻԱ. դըբաը հազրէթլերի չարիր միւթէվէֆա Սօլօմօնն իպգաի նամը լիչուն բէզ օլունաճաղ հէյքէլ սարթ օլունմամ իւղրէ, 1000 ֆրանգ իսնա էյլէմիշլէր տիր։

ՄԷԱՐԻՖ ՆԱԶԸՐԸ Մ. Սթասէն թասթը բիհաաէթինտէ, նէզարէթ տաիրէսինտէ պիր գոմիսիոն ինիգատ իսէրէք, իքինտի տէրէճէ մէքթէպլերին բրօկրամլարընընն ըսլան վէ իքմալընա չալըշմաղտա տրը։

ՕԹՈՒԶ գառար Տօմինիքէն քարաազը Թէալիասա պուլունան Մէթէօրա մանասթրընընը զիհարէթ իսէէքլէր տիր։ Հիւքիւմէթ՝ Թէտալիասա պուլունան մէմուրլարա վէրտիսի էմրտա, մամմակէչիսիմ բարասարա հէր նէվի գօլայլրգալարը կէօսթէրմէէրի լիւզումընը պիլտիրմիշ տիր։

ԶՐԱԱԹ ֆէնտինի իգամալ իթմէք իւղրէ, եվրօբաեա կէզնէրիլէ էք իքի ղըրպաթ միւէնտիսինին ինթիխապ ը իչուն պիր միւսապադա իմթիհանը թէչքիլ օլունմուշ տուր։

Մ. Թէսսոր Ֆէլիհանի՝ նամիզաճ ըղընընան քէսսի ակիհէթ իթտիհինտէն, ինթիխապաթ մունասիպէթիլէ թէսալիասա վէ սապր նէվահիտ պիր սէեահաթ իճրա իսէէք իմիշ։

ԼՕՐՏ ՌԻՉԷՆԷՐԻՆ Բրէթօրիասան էֆէնտիկի պիր թէլէկրաֆտա սէնիմիշ տիրքի. «Շիմարիեէ գառար պիր հափթալըգ սթաթիսթիքլէրին էն զիհատ չաեանը տրգագարընը իչար իսէպլիմէքքէ պահթիեարը։ Շէհրը ճարինին պէչինտէն 12ամնէ գառար ալայլարտան տըրնան ռարօրլարտա 32 Պօէրին մագթուլ վէ 21 Պօէրին մէճրուհ վէ 685 Պօէրին էսիր օլտուզու պիլտիրիմիշ տիր։ Պու միւտուտէ զարֆընտանինվիլիգէրտէն 38ի խասթալըգտան օլմագ իւզրէ, 65 վէֆիյատ վէ 64 մէճրուհ, վէ 2 զաթպ վէ պիր ֆիրարի վաղու պուլմուշ տրը։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Միւչահիտ օլան հիւանի խրատէթլերինէ մէպնի, խարճիյէ նէզարէթը ճէրիլէսի մէքթուպի գալէմի խիլէֆանընընան իզդ. Խուրչիտ էֆէնտի թէրճիան սանիկէ սընդիք սանիսի, վէ գամիսիոնը մասուս մանիկեանին մէճմուր բուլս գօմիսէրի բիճ. Նալչիք էֆէնտի բիհթիպի հազրէթը Բասիչանի էրէֆտուտուր պուլմուշ տրը։

Ա.Վ.Լ.Օ.Ն.Ա Թարաֆիարընտա չէգաւ վէթտէ պուլունան սէօրմ միսէլան չէրիրին թաագրպ մէմուրլարընա գարշը ոիչանա տարիրանմարը իւզրէրինէ, մուգապէլէ իսիլէրէք, Վուռճուարը օրթասան գալարբրլարընը միւթմամպէր տիր։

ՔԷՐԲԷՐԻՒ իչի վաքօրարը իչինն պաղը ընդանաթ իչրա իսիլէէք իմիշ։

ՊԻՐ ԳՈՉ գիւն էվվել Դարա տէրիրտէ վուգու պուլան չիմտէլի ֆուրմուանար էնանարնա գարանա ուղրանան նէյքէնի կէմիլէրին մըգտարը օն իչ տիր։

Պունարտան իչիս Բուս, պէշի Եուսան իչիս Բուսանիա, ուրի Ֆրանսըզ վէ պիրի Օսմանը սանճաղընը համիլ օլուպ, տէօրտիս զաղգ ու նապէտտա օլմուշ վէ ասգուզուս սագաթլանմըշ տրը։

ՄԷՄԱԼԻԲԸ էշնէպլիսէէն կէլէն հազրէթ էլզիսէլերէ գարշը ըէգոպէթ իթմէք, վէ մամուլաքը տարիլիսէվիզին սիբիրմինտէ չալըշմագ մագսատը իլէ սերմաեէ գաշնի Թէրբ օլուճանն հէր նէվի մաէնէրը հագգինատ էրպապը վուգուֆտան պիր զաթ Թարաֆընտան պաղը մութաէաթը մուհիմմեեի համի պիր լաեիհա գալէմէ ալընը, մէրճիի ալինսէ Թագտիմ գըլընտըը էյիսիմիշ ներ։

ՂԱՐԻՊԷԻ ԽՐԼԳԱՆ.—Ատանա վիլայէթինին պիր քէօյունտէ պիր Զին կնամէ դարբսը օն իչ ատտան պէրի կէպէ օլուպ, կէչէն կիւն խալը զանմէլէրէ զարիպ պիր մախլուգ տոր

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱՍԸ

ՊՈՒ ԿԻՃԷԻ

Օգոստոս 19. 1901

Ֆրանսըզ էսկ մը	101·65
Ռէյխ	318
Գոնսոլիտ.	25 20
Շրմէնարթիէր	106 .
Պանգ Օթոման	529
Թրանսվալ	86 50

ԽԱՐԻՃԻՑ

ԹԱՐԱՖԸ Սալթանաթը Սէնիսէէն Տօպրուճասան Հիճրէթ իլէն էհալիի Խալամիսէ էմրաքընը հիւսմ մանֆաղասը իլիմիսա օլունարագ, Բուսանիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան տախլ իճապընը իճրաընա միսաբաթ օլունմուշ տրը։

ԵՎՎԷԼԻԹ կիւն Ավթրիա իմպէրաթորու հազրէթլերինին տօղուռգլարը կիւնե միւասաթի օլաուզունան, Բուսա վէ էրմէնի բաթրիգ վէքիլէրի իլէ էրմէնի-գաթօլիք բաթրիգի՝ Ավթրիա սէֆարէթխանէսինի ազիմէթլէ, պէհանը թէպրիքաթ էյլէմիշլէր տիր։

Պու միւնասիպէթլէ ճամանըմզագաէվէ Պօզազ իչինտէ պուլունան, սէֆարաթը էճնէպիսէ մախլեէթ վարջլարը իլէ Ավթրիա սէֆարանը թիճարիսեսի պայրաղարա ազնաարմըշ տրը։

ԵՎՐՕԲԱՏԱՆ Իզմիրէ ճէլպ օլունան էլեօֆ գալ մաքինասը վէ պունա ատիա տէօրթ ֆրը էճգա իլէ սաբէէնին ռէսմի կէծմրիճքէն խթիխնասը խոռասընա իրատէի Սէնիյէեի ճէհնասը Բասիչանի էրէֆտուտուր պուլյուլմուշ տուր։

ԵՎՎԷԼԻԹԻ կիւն Տր. Զամպգոբաչա,Սըմմրբալա ծթէլինէ ազիմէթլէ խասթա եաթմագտա օլան Ամէրիգա սէֆիրի հազրէթլերինի պիեարէթ իթմէկ վէ խասթալըգլարընընն դէզզլը օլուռդունուզ սաբէի ախէտինէ պիլտիրմիշ տիր։

Պու հալտէ մէզքիր օթէլին հէնուզ թէնիզ օլմասընը անլաշըլմագտա տրը։

ՇԷՀՐԻՄԻԶԻՆ ի՛թիեա՝ սթընը թէքմին իսէէք գառար օգուն վէ քէօմիւր թէկսարիքի իչինա նէրէրէրտէ նէ մրգտար օգուն վէ քէօմիւր իմալ վէ իրրագընա բուսասաթ վերիսիսի վէ պուռնուն նէ գառարը թէսարիք վէ սէվգ օլունտուզդա վէ նէ մրգտար իմալ վէ իրրագ օլունմագ իւզրէ պուլունտուզդա՝ հագգընա պիրգ գայտ թուրթարագ հէր հաֆթա պիրէր բուսուլասընը կէօնտէրիլիր, սի՝ մէրճիրնանէն օրման սերմիֆէթթիլէրինէ էմր օլունմամշ տրը։

ՇԻՐՔԻԹի Խայրեէնին 42 նիմէրօլու վաքօրու էվվէլքի կիւն Պօղազ իչինէ կիթմէքտէ իքէն-պիր սանսապա չարբարագ սանսապտա պուլունան իքի չախը սէնիրէ տիւշիրմիշ իսէ տէ գուրթարըլմըշլար տրը։

Լիվանի կիւճ էվգնէֆիէրտէ իքի քիչի սրրգամ գառար իլէ էվէրին ամասընտա տօլաշմագտալար իքէն, զապրթա թարաֆընտան թաագրպ օլունուպ պիրի տէրտէսթ իսիլմիշ վէ պիկիրի տէ թաագրպ օլունմագտա՝ իմիշ։

ԱԽԻՐԷՆ թիւթիւն ալարը ըէժիր իրաբէտինտէն ալընմըշ իքէն թէքբար կէլեճէք մարտ սէրնասան իթիպարէն մէղքիր իսարբեէ իհալ օլունճաղ իմիշ։

ԿԻՒՆԵՆ ԲՈՂԸՆՆՆ տուրպին վէ սեինէ ճաղարի վանրթասրյա պիրա մէնքէղէ գթօրլաեուզ, հանրլ օրաճաղ հարարէթը չէտիտէ գուվվէթի իլիճմասէն էրէմնէ իւզրէ սինիսատէի Սէնիյէեի հազրէթը Բասիչանի էրէֆտուտուր պուլյուլմուշ տրը։

Ա.Վ.Լ.Օ.Ն.Ա Թարաֆիարընտա չէգաւ վէթտէ պուլունան սէօրմ միսէլան չէրիրին թաագրպ մէմուրլարընա գարշը ոիչանա տարիրանմարը իւզրէրինէ, մուգապէլէ իսիլէրէք, Վուռճուարը օրթասան գալարբրլարընը միւթմամպէր տիր։

ՔԷՐԲԷՐԻՒ իչի վաքօրարը իչինն պաղը ընդանաթ իրրա իսիլէէք իմիշ։

ՊԻՐ ԳՈՉ գիւն էվվել Դարա տէրիրտէ վուգու պուլան չիմտէլի ֆուրմուանար էնանարնա գարանա ուղրանան նէյքէնի կէմիլէրին մըգտարը օն իչ տիր։

Պունարտան իչիս Բուս, պէշի Եուսան իչիս Բուսանիա, ուրի Ֆրանսըզ վէ պիրի Օսմանը սանճաղընը համիլ օլուպ, տէօրտիս զաղգ ու նապէտտա օլմուշ վէ ասգուզուս սագաթլանմըշ տրը։

ՄԷՄԱԼԻԲԸ էշնէպլիսէէն կէլէն հազրէթ էլզիսէլերէ գարշը ըէգոպէթ իթմէք, վէ մամուլաքը տարիլիսէվիզին սիբիրմինտէ չալըշմագ մագսատը իլէ սերմաեէ գաշնի Թէրբ օլուճանն հէր նէվի մաէնէրը հագգինատ էրպապը վուգուֆտան պիր զաթ Թարաֆընտան պաղը մութաէաթը մուհիմմեեի համի պիր լաեիհա գալէմէ ալընը, մէրճիի ալինսէ Թագտիմ գըլընտըը էյիսիմիշ ներ։

ՂԱՐԻՊԷԻ ԽՐԼԳԱՆ.—Ատանա վիլայէթինին պիր քէօյունտէ պիր Զին կնամէ դարբսը օն իչ ատտան պէրի կէպէ օլուպ, կէչէն կիւն խալը զանմէլէրէ զարիպ պիր մախլուգ տոր։ Զօճուզուն կարբսը ինգան վէ կարբսը աթ չէքիլմէք օլուպ, կարբ սէյլինէ գատար զանէէթ պէեազ վէ կիւվիս. ան սէօրթ կաշընտա պիր զըղըն կիւվիս գատար կիւզէլ, սաչլարը սիրան, վէ ուզուն, կէօզէէնէնան աչաղրը գիւնս. ընկիսէ սրգ թիւյիս, անաղլարը թրպգը աթ ատաղը կիպի, գուլրուզու ուզուն վէ զբր ընկինտէ իմիշ։ Պու մասընա՝ էրքէք ֆագաթ ինսան կիպի տէեր, աթ կավրուտու կիպի պիր էրքէք իմիշ, իքի սատթ եաշանուզ էյմիշ։ Վալիսէ սի տախի Ինրմի տէօրթ սատթ սոնրա գան ագմանրկասան միսթէէսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

ԹԷՊԵԽԻՐԱՆԼԷ իսարէսի մէմուրլարընը ժիսթէէֆրլու էգոիսէ իլէ իճրտի մաղիճէ թթՊէէրի պաղը միւքիլտիա պահս օլտուզունան, պունլար իչրն էվվելճէ իսալ իթտիրիմիշ օլաճնինէ մուսվաֆրզ պիպէր գաթ էլպիսէ իսալ իթտիրիմէսի գարարլաչարընը լարագ, մէճլիսի էմանէթ թարաֆընտան լաղմ կէլէնլերէ թէպլիղաթ իճրա իսիլմիշ տիր։

ԷՆՎԷՎԻԹի կիւն Իսարէի Մահսուարընը Ատալարա Իշլէնէնլարընան պիրի՝ Մատա արգլարընան կիսէրքէն պիր Բում տէլիգաղլըը՝ քէնտիսինի վաքօրանն տէճիլ ախուպ զարգ ու նապէտտա օլմուշ տրը։

Մէրգումէնիքէսինի վէրիլմէք իւզրէ, ինթիհարընան էվվել, վաքօրը գանվէճիսինէ պրագտրը պիր մէքթուպա, ֆգգագ պէրու չէգտիկ պիր ասթ ազգատան գուրթուլմահազընը քէշվագվէ վուահէնէ քանէլ ասօբրտան պէեազ ալինսէ ինթիչար ինթիկինի եազմը իսիլմշ։

ՏԵՀԵՆԷԼԻԱՊԻՐ ՃԻՆԱՆԷՔ.—Բիլվնէնէն պիր քէօյունտէ սկսէէտի եաչընտա Զինա իսմինտէ գնաէթ կիւզէլ պիր Պուլկար գըզը՝ օ ճիվարատան պիր պուլկար պէլիգանընը իլէ էօթէտէն պիրի մինասապաթը ազրգանմէտ պատնանուտ, եկէտ սալըգ համիլ իքէն ծըրրընը քիմ ամ ատաղամագ իչուն, քէնտիսինի նիւքանէք պիր ուերտէն աչաղը ամամագ տուրէթի իլէ ճանը օլարագ էգքէք պիր չօճուգ տիւշիրիւ, վէ եավրուսնուզու պիրի պիրի խանէլերէնին պաղչէսինտէ քի ապաճարատան պիրինին ալիբնտա էէ էր, բէտէրի վէ հէնիրէսի, վէ ֆիքէք գարտաչը՝ վագատաեվասպէր ալարդ ալարդ ընը պուվախն գըզ հիսա իթմէնիյէ, կէճէ էվ խալգը ծուչուգտա տարրգտան սօնրա, եավաչճա եանրարընա կիտուզ։ էվվելչա պապրընը վէ էրքէք գարտաչընը ալինսէ, ինիլէկ գաթլ խալգ, տիրէր պիր մանէլսէ եամանց հալտաք իլէ գըզ գարտաչընը օտաբրնա ինիլէկ, ապէ սրբատա էէմիրէսի ռամանալա ֆրբլանուպ գալգաբքն, հանավար գրբ. օնատա պարիքար ճաճ վարէ իթմիշ իսէ տէ հեր նաօրնա պալթա էլինտէն տիւշէր, պիչարէ գըզ ճանէէվի իլէ դըզգարաչընընն պրգաղընա ատրբրպ ֆէրիատա տարչար, գաթիլէ գըզ իսէ ատն պիր չիտտէլէ քէնտիսի գըզգարտաչընընն բէչէէսինտէն գուրթարատ, գատատա տրվէլատա, գարը պրգրանան թապանճաեը ալարագ, իմատատա եէթիչէն գօմշուլարա աթէշ իթմէնէ պաչլար, ֆէն գուրբունուտա քէնտի պէնինէ սրգդրպ եէրէ գէրիլեգ. քէօբինն վգնիթաղ վէ բարաքը կէլէրէք ճէնազէէրի գալարբրնչլար։ Վէ չօճուզը տախի կէօմիւլիւ օլտուզը մահալտէն չըգարուպ մէգարլրզդա կէօմիւլէր։ Աչգը օլան Պուլկար տէլիգանլրը ֆիրար իթմէշ իսէ տէ, չիտտէլէ թահարրի օլունմագտա իմիշ։

ԴԱԱՐՄ-ԲԱՆ ճիվարընտա պիր նէվ չօճուզ ֆասթալըգը դուռնուր իթտիկի իչիսիմշ տիր։

ՏՈՒՆ տատթ 8 բասուռէնիրինտէ պիր էֆէնտի՝ Սէրայ Պուլկունտա պալըգ ավլամագտա իքէնտիզիրիւ պիր ագօրիսպալըգը Թուրա։ Օրպտա պուլըան 15 եաչարընդա պիր չօճուզ տա պալըգա պագտեամ տեր քէն մուվազէնէսինի զայպ էտէրէք տէնիրէ տիւշէր վէ տէրհալ ագընթրար արասընտա զայպ օլուր։ Ազգատատան խապէր ալան բուլիս մէէմուրլարը կէլիպ թանգիթընը իերա իսիմշէր վէ պալըգ թուրան զաթը իսիմշէր տիր։

(*) Պիտի հրատարակենք նաև մօտաւոր թիւով մը ակնարկուած հիւանդկնոջ երկան իր իսկ ատորագրութեամբ գրած մէկ նամակը ուր խնդիրը մերկապարանոց կը պարզուի և որուն հրատարակութիւնը կրօնաւորի մը մասին եղած ամէնէն ծանր յայտնութիւնները երեւան պիտի բերէ։ (Մ. Խ.)

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ՎԷ ԳԱՏԸՔԷՕՅՏԷ

ՊԷՕՅԻԼՔ ԵԱՆԿԸՆ

150 ԽԱՆԷՆԻՆ ՄԻԱՀԱԲԵՐԻԳ ՕԼՄԱՍԸ

Տիւն սաթի 4 բատտէլերինտէ Հայատարի Բաշատա Եէլ Տէյիրմէնի ճիւէթինտէ վագը Տիւզ օղլու օսգադընատա միութէլէթա Հալլաճ Նիգօլիին միութարրքի օլտուղը վէ մէրդումէնին դէվճէսի իլէ Անատօլու Շըմէնարքէր գումբանասը մէմուրլարընատա Ալմանալը Բօպէրթ խամնատէ պիր Եաուտինին իգամէթ էթմէքտէ պուլունտուղը խանէնին իւսթ գաթընատա օտա տէրուտնինտէ եէմէք Գրիլիրիմէքտէ իքէն աթէշ գուհուզը իտէրէք, մէգքիրխանէ թութուշմուշ սրը։ Եանկընը պիտաեէթինտէ Հավա լոսոս օլտուղունատա, աթէշ՝ Եէլ Տէյիրմէնին ճիւէթինէ տօղրու իլէրլէմէկ իսէ տէ, միութագիպկն բուդկեար չըմալ թարաֆընատա էամէեէ պաշլամաղլա, Եանկընը ալթը գօլա այրլարագ տէնեղ ճիւէթինէ վէ Գաստրքէօյ տօղրու թէվսիի տաիրէ իթմէք Գարի Հարիգին խապէրի եէմիշ տէթ Գաստրքէօյ պէլէտիյէսինէ Ս. Թագաւոր քիլիսէսինին վէ Բուս քիլիսէսինին թուլումպարը եէթիշմէլէր իսէ տէ՝ բուդկարքն չիտէթինտէն նայլ պատարքմադա մուլիֆիֆինգ օլամէնմըշլար ամը։

Եանկընն ամէն գէնճատա Զայրը նօգաղը, Տիւզ օղաղը, Բրնթրմ սօգաղը՝ ճիւէթիւէրիյէ Գաստրքէօյ տօղրու իլէրլէմէկ վէ անճագ Մանտրա օգադընատա պատարքլապիմէկ տէր։ օ պէր ճիւէթատէն տէնեղ թարաքինա իլէրլէյէն գօլ սահի, Գայրի օգաղը իլէ Աբիի պէյ օգաղընը հէման քամիլէն իրդագ էթսիքտէն սօնրա, եալը ճիւէթինտէ պուլունան տէօրթ ճէսիմ եալրը տահի քիլ իտուպ պիթիրմէկ վէ չու հալտէ թէսքինը չիտաէթ էյէմիշ տէր։

Հարիգին չըգաղը Տիւզ օգաղը իլէ արգասընտա պուլունան Բրնթրմ օգաղը քիճմէկէն միհէթրիգ օլտուղը կիգլը, Մանտրա օգաղը խանէլէրինին տահի տէր գրամը եանընը տրը։ Հարիգին խապէրի մուալիմինին վիտուլինը միութագրպ հավէրը Էրբէմ հագրեիր Շէֆրիեարի տէլիր Ֆուատբաշա վէ Զաքիրիեէ հաղրը տէլիր Շէֆիք բաշա վէ Իսպիգաար միութարրքը Համտի պէյ էֆէնտի վէ բալա միտրի Մաղնար պէյ էֆէնտի վէ իթիֆալիեէ ալաեի գամանատը Զիէնեի բաշա հազարաթը Ֆարիգ եէրինէ վաբը օլմուշլար վէ էմրլերի իլէ իթիֆալիեէ վէ պահրիեէ թուլումպարընին վէ սահր թուլումպարին սաղ ու գայբէթի սաեէսինէ հարբէրին տահա զիկատէ թէվսիի տահրեն իթմէնին մէյտան վէ բրիմէքտիր։ 150 էֆտար խանէ վէ 8 ամիքեան վէ պիր կաղէօզ ֆպրիդաը միութէրիյէ օլտուղտան սօնրա պատարքըմը տրը։ Իշտու հարիգաէն միութէղարրը օլան Սիկուրթա գրամանանինը Ֆէհանընատա էն զիկատէ մէքթէարրը օլանլարը Օսմանը սիկուրթա գումբանասը Բօսֆոր, Նորթհ Պրիթիշ, Ինսիոն, Ֆէնիքս, Պալգան գրամանատարը տր։ Գունտարրն զնեփաթը մէճմուասը 20—25 պին լիրա բատատէսինէ տիր։

Հարիգէնտէկեանընն էշլարը չայբրա վէ բրնթրմ գումբանիաբընին թանքը թէսարրուֆընատա պուլունան պաղչէկէ նաղլ օլանչէր գյմաղէ վէ պանդարրին իսթիրահաթ իթիթրիրմէսի էրղան վէ չանան պաշարուան իրատէի Սէնիյէի թէպարէմէրի խանթուգը միհինիինատէն պուլունտուղա, թէտաարիի լաղմէնէ միատարատի գրգնարագ՝ հարիգէատէկեանչ՝ բէյ տէր բէյ թէտարգիք իթիրիրէն պոշ խանէլէրէ եէդա էչսիրիմէքտէ պուլունմը տր։ Եաբասա պուլունան Պաղմանեան Ցեվատէի էֆէնտիին միհէապրէֆ օլտուգը վէ տասպէ Թրապիզան վարիտինին միգա թէէֆիրէն իգամէթ իթմէքտէ պրդչէնատուղը ճէսիմ եալը վէ Գարամանեան Ցակոբ էֆէնտինին իբի եալբը, քէզա Բրնթրմ ազգաբնատա Գարամանեան էֆէնին խանէսի իլէ Գալաթ ազգը վէ Զայրը սգաղընատա պիր պաշգա ազգարը քի ճէման սէքիր պրդ խանէսի Դուրեան Ագրիպպաս էֆէնտի Զխանէսի միհէթէֆա տագթօր Կիւլլաղ ֆէնին իքի եվի չօպանգը Բարեկ պէմնը պիր եվի տահի միհիթէրիգ օլմուշլարդ էանտի հարիգատ Նատէթ, Տավիտ վէ Սաղլամեան նատ չինայարրն տահի քէնտի խանէլէրինէ գունտագ պրագարագ պաշգատա հարիգ սէյկէպ օլտուգլարը դաշ պրթատահապէր ալընմաղլա մէրդումլար տէրեսէթ Ֆէթիմէտտիր։ Նիւֆուսատարը կէօնա գանիթաթ վուգտու պուլմայրդ, եալընը տիւշէն տիլար եէրընթրլարընատա պիր գաշ Թուլումպանը իլէ պիր գաբրն վէ տահրէ քի՝ ճէման քէչի ճիւգիճէ զէպէլէնմիշլեր

տիր։ Հարիգ 5 սահթ գատար տէվամատան սօնրա, սահթ 9 խանտէլերինտէ պատարքըլապիմէկ տիր։

Եանմագ թէկիլիբէսինտէ պուլունըպ տա գրգրթուլանթխանէ սահիպլէրինտէն պազարլարը՝ դուրպանար քէսէրէք թուլումպանքլարա թէվգի էթմիշլեր տիր։

Եաղմակիրլիեէ ճէսարէթ իսէն 15 նէֆէր սէրսէրի տահի թէվգրգ ծլունմուշ տրը։

Եանկընն չըգաղը խանէ 220 լիրաեա սիկուրթալը օլտուղը կիսիրմիսնը թէէճիրին էշեասը տահի սիկուրթալը պուլունմըշ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարքը՝ չգգաթ երեկոյէն ի վեր Մեծ-Կղզին, Կիւմիշկերատանան Ագն. Գրիգոր էֆէնտիին բնակարանը հիւրընկալուած է։

Կիրակի օրը՝ Նորին Սրբազնութիւնը՝ այցելութիւն տուաւ, ի մէջ այլոց Վսեմ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեանի, Վսեմ. Զարեհ էֆ. Տիլպէրի և Վսեմ. Միքայէլ էֆ. Մամիկոնեանի բնակարաններուն։

Ս. Պատրիարքը՝ այսօր պիտի լլնէ Պատրիարքական Կիր ընթացիկ գրծելով պիտի զբաղի։

—Բաղէշի մէջ քառասուներեք տնուոր Ասորիներ, Ազգ. Առաջնորդարան դիմելով՝ Առաջնորդ Տ. Եղիշէ վարդապետէն խնդրած են, որ զիրենք ընդունին Հայ. ուղղափառ Եկեղեցոյ դիրքը։

Նորին Գերապատուութիւնն՝ ընդունեց մատուցուած հանրագիրը և իրեն դիմողները։

Բաղաքին մնացեալ մէկ քանի տուն Ասորիներն ալ քիչ օրէն պիտի միանան իրենց կրօնակիցներուն, որոնք քաջալերելու կը խօսին արդէն հայերէն լեզուն, ինամութիւններ կ'ընեն Հայոց հետ, և Սուրիական բարբառը բնաւ չեն դործածեր։ Անոնց աղաչիները՝ Հայ վարժարանաց մէջ կը կրթուին։

—Մշոյ Նորընտիր Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Խոսրով Մ. Վարդ. Պէրիկեան՝ Գարթալ երթալով՝ իմաստալից քարոզ մը խօսեր է, տեղացիներուն՝ կրթական գործին հանդէպ ցոյց տուած անտարբերութիւնը մատնանշելով։

Գարթալցի մը այս առիթ կը դիտէ թէ՝ Նորին Գերապատուութիւնը, առանց հոգալարձութեան գործունէութեան տեղեակ ըլլալու, Իշխու տեղւոյն Թաղական խորհուրդին խնամք դրած է։

—Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ եպիսկոպոս Ճէվահիրճեան, կիրակի օրն Սէպտրիական դեսպանատունն երթալով, ի դիմաց Ս. Պատրիարքին, շնորհաւորեց Սէպտրիոյ կայսեր ծննդեան տարեդարձը։

—Կրօնական ժողովոյ վերջնական նստին մէջ նկատողութեան առնուած էր Սմառիոյ և ուրիշ վիճակի մը մէջ Հայ. Եկեղեցւոյ կողմանէ հրաւիրուած և քարոզ խօսած Բողոքական քարոզիչները, որոց համար ժամանակին Պատրիարքարանէ շրջաբերականներ հանուելով, ոչ միայն օտար քարոզիչներու, այլ Հայ. Եկեղեցւոյ ուսումնական ազդայիններուն իսկ մեր Եկեղեցւոյն մէջ քարոզչութեան արդիլուած ըլլալը չհասուած էր. և Կրօն. Ժողովը այս անգամ հարկ տեսած էր մէկեալ շրջաբերականը կրկնել։

Որչափ կը յիշենք, այս տեսակ անձամբ ասնձագութիւններ՝ Տիարպէքիր և Վան ալ փորձուած են, բայց տեղւոյն Առաջնորդական Տեղապահներուն ակամայ ընդունութեան շնորհիւ չեն կրցած յաջողիլ, և յուսախաբութեամբ մնացած են՝ իրենց վիճակեալ պաշտօնավայրերը։

—Գատրդի մի մէջ Պնակի Ցանձնա ողովին չունել տուած կրպակը այս անգամ ուզուած ըլլալով կօշիկարի ծնողալ լաս գինով վարձու տրուպ է։

Գավիլի է Ցանձնաժողովոր անդամ մը այս մասին ցոյց տուած ջանքերուն թիւնը, որ կրնայ պատուաբեր օրինակ հանդիսանալ ուրիշ թաղերու համար ալ։

—Պէյգօղլին կը տեղեկացնեն թէ, կիրակի օրը, տօթագին օդերոյ պատճառաւ, տեղւոյն ժողովուրդը, փոխանակ եկեղեցին համախմբուելու՝ ջրաթէք դացեր, ժողովուրդ եմ Զէշ հոգինքերոյ վիճակներ է բոլոր երդնցողութիւնը և արարողութիւնը։

Ժամարար քահանան ալ կ'ընդունայ որ որմտեղով ժողովրդեան անտարբերութենէն կամ սկեպտիկութենէն, Ս. Պատարագին սկսելէն մինչ վերջը, գլուխը բաց, այսինքն, ազանց գաղաւարդի պատարագեր է։

—Գանտրլլիի Ցուցաց Սլի-Մէթամորֆօս (Ապակեպատութիւն) Եկեղեցւոյն տօնախմբութիւնը ըլլալով երէկ, գիւղին Հայերը այս անգամ-կարծես փոխադարձութիւն մը ըլլալու մտօք այն սիրալիր ընդունելութեան, որով Յոյները պատուած էին Հայոց Պատարարքը՝ Ս. Երկրորդաւան Սաաքեպ տօնին օրը-դայած էին Ցուցաց Եկեղեցին, և հարկ եղած յարգանքները մատուցած՝ պատարագիչ դէպքին։

—Սակայն Գանտրլլիի մէջ եկեղեցին՝ կիրակի օրը թափուած էր։ Հավա 8 հոգի իր ժողովուրդ ներկայ է եղեր։ Կէսիկ-Փաշայի Տ. Պետրոս Բեանեան Կարապետեան՝ օրուան պատարագիչն էր, որ չնորհքով քահանայ մ'է։ Ինչու տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդը՝ առաջուընէ ազդարարութիւն չի փակցներ Եկեղեցւոյն դուռը, և կամ լրատարի միջոցաւ չի ծանուցներ այս ինչ կամ այն ինչ Եկեղեցականին Ս. Պատարագ մատուցանելը, որպէսզի գիւղին ժողովուրդն ալ ըստ սովորական արամադրութեան հաւաքաբար եկեղեցի գնուելու։

—Խարբերդի Նորընտիր Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Եղիշէ Մ. Վ. Գալիպաքեան, կիրակի օրը Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ պատարագեց հանդիսաւորապէս, և այս առթիւ հրաժեշտ ողջոյնները և օրհնութիւնները տուին թաղին բարեպաշտ ժողովրդեան, նորակալքը և գոհունակութիւնը յայտնելով իր քարոզչական շրջանին մէջ թէ՝ քահանայից դասէն և թէ՝ Թաղ. Խորհուրդէն ու միանգամայն թաղեցիներէն տեսած համակրալից ընդունելութեան համար։

Տ. Եղնիկ վարդապետ Գալիպաքեան՝ այժմ կատարելագործուած է, և կը պատրաստուի քիչ օրէն մայրաքաղաքէն մեկնելու և երթալու իր նոր պաշտօնատեղին Խարբերդ։

—Սոսդ աղբիւրէ լսած ենք թէ՝ Ազգ. Հիւանդանոցի և Ս. Յակոբայ Որբանոցի պաշտօնութեան ամսականները՝ մինչև մայիսի վերջը՝ տրուած են ակէց ամիս մը առաջ։ Ոմանք ալ մինչև իսկ յունիս և յուլիս ամսականները ստացած են։

—Խառն Ժողովոյ որոշմամբ, Սամսոնի Առաջն. Տեղապահ Տ. Գնել վրդ., վիճակին Առաջնորդի ընտրութիւնը՝ որ նեղի պիտի ունենայ, կ'ըսուի, յառաջիկայ օգոստ. 10, ուրբաթ օրը—իր նախագահութեան ներքեւ կատարելէ յետոյ միայն արտօնուած է Պոլիս վերադառնալու։

Կը հաւատանի թէ՝ Սամսունցիք որամադրուած են Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Սուքիասեանն իրենց Առաջնորդ ընտրելու, հաւանականաբար Տրապիզոնի վիճակն ալ միացնելու նպատակութեամբ մը։ Սակայն դժբաղդաբար չենք կարծեր որ Ն. Սրբազնութիւնը Առաջնորդական տրամադրելի եկեղեցականներէն եղած ըլլայ, քանի որ 35 տարիներէ ի վեր Ազգին և Եկեղեցւոյն վաստակաւոր, փորձառու և ազնիւ բարբաստիման եկեղեցականներէն մէկն է։

— Հանգուցեալ Տիկին Յուլիանէ Ս. Պապասանի յուղարկաւորութեան առթիւ՝ փոխան ծաղկեպսակի (1) օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Ազն. Տէր և Տիկին Մարգոսեանք. Շնորհաղ։

ՈՐԲԱՆՈՑ ԹԷ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԿԻՐՔ

Մալաթիայէն կը գրեն յուլիս 27 թուականով.—

Երեք չաբաթէ ի վեր Մալաթիոյ սքեմատորները, եսամոյ աղաները ու ժողովրդեան ամէնէն ստորին դասակարգի անձինք, իրենց իրարու դէմ ունեցած անձնական կիրքերը յագեցնելու համար, Թաշճեան ու Հակոբ Թաշճեան անուամբ երկու կուսակցութեան բաժնուած, որբանոցի խնդիր մը կը ծծեն. այն ալ Սահաջորդարանէն սկսեալ մինչև շուկայի դէս ու դէն խանութներու, նեղ ու անկ փողոցներու, աղտոտ ու փնթի խցիկներու մէջեն անիրենները՝ առանց կտրածթափած մը ըլլալու, ու բնաւ պիտի մտածեր թէ՝ այս կերպով մեծամեծ չարեաց ու մի դուցէ ջրբանոցի փակուելուն պատճառ պիտի ըլլան օրուան մը Ջոր մը։

Թաշճեան կուսակցութիւնը (Քաշ. աւժամանակեայ Ժողովն ու որբանոցի Հոգաբարձութիւնը) կը փափաքի որ որբանոցի նախ. դասատուն դպրոցանոցի ընելով՝ ուրիշ աւելի բանդէտ մը, կամ ճիշդը ըսելով, ամենադէտ մը պաշտօնի կոչէ. իսկ Հակոբ Թաշճեան կուսակցութիւնը՝ որմնց դիմեներն են Առաջն. Տեղապահ Ս. Հոր դէմ անն սատող երկու ԷՊԻՍ. տրներ, կէսմը իրատացի պատճառներով տոր հակառակը կը ծնդէ, մինչդեռ ժողովրդեան մէջին դասակարգի բարեպաշտ աղդամինք, Գորդեան հանգուցեալ իրենց Առաջն. Տեղապահ Ս. Հոր կապուած, ինդիրը անուշ տեղը կապելով եկեղեցականութիւնները իրարու հետ հաշտեցնելու համար, կը պահանջեն որ յիշեալ երկու սքեմատորները Ն. Դեսպան Հայրը այս անգամ-կարծես փոխադարձութիւն մը ըլլալու մտօք այն սիրալիր ընդունելութեան, որով Յոյները պատուած էին Հայոց Պատարարքը՝ Ս. Երկրորդաւան Սաաքեպ տօնին օրը-դայած էին Ցուցաց Եկեղեցին, և հարկ եղած յարգանքները մատուցած՝ պատարագիչ դէպքին։

—Սակայն Գանտրլլիի մէջ եկեղեցին՝ կիրակի օրը թափուած էր։ Հավա 8 հոգի իր ժողովուրդ ներկայ է եղեր։ Կէսիկ-Փաշայի Տ. Պետրոս Բեանեան Կարապետեան՝ օրուան պատարագիչն էր, որ չնորհքով քահանայ մ'է։ Ինչու տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդը՝ առաջուընէ ազդարարութիւն չի փակցներ Եկեղեցւոյն դուռը, և կամ լրատարի միջոցաւ չի ծանուցներ այս ինչ կամ այն ինչ Եկեղեցականին Ս. Պատարագ մատուցանելը, որպէսզի գիւղին ժողովուրդն ալ ըստ սովորական արամադրութեան հաւաքաբար եկեղեցի գնուելու։

—Խարբերդի Նորընտիր Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Եղիշէ Մ. Վ. Գալիպաքեան, կիրակի օրը Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ պատարագեց հանդիսաւորապէս, և այս առթիւ հրաժեշտ ողջոյնները և օրհնութիւնները տուին թաղին բարեպաշտ ժողովրդեան, նորակալքը և գոհունակութիւնը յայտնելով իր քարոզչական շրջանին մէջ թէ՝ քահանայից դասէն և թէ՝ Թաղ. Խորհուրդէն ու միանգամայն թաղեցիներէն տեսած համակրալից ընդունելութեան համար։

Տ. Եղնիկ վարդապետ Գալիպաքեան՝ այժմ կատարելագործուած է, և կը պատրաստուի քիչ օրէն մայրաքաղաքէն մեկնելու և երթալու իր նոր պաշտօնատեղին Խարբերդ։

—Սոսդ աղբիւրէ լսած ենք թէ՝ Ազգ. Հիւանդանոցի և Ս. Յակոբայ Որբանոցի պաշտօնութեան ամսականները՝ մինչև մայիսի վերջը՝ տրուած են ակէց ամիս մը առաջ։ Ոմանք ալ մինչև իսկ յունիս և յուլիս ամսականները ստացած են։

—Խառն Ժողովոյ որոշմամբ, Սամսունի Առաջն. Տեղապահ Տ. Գնել վրդ., վիճակին Առաջնորդի ընտրութիւնը՝ որ նեղի պիտի ունենայ, կ'ըսուի, յառաջիկայ օգոստ. 10, ուրբաթ օրը—իր նախագահութեան ներքեւ կատարելէ յետոյ միայն արտօնուած է Պոլիս վերադառնալու։

Կը հաւատանի թէ՝ Սամսունցիք որամադրուած են Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Սուքիասեանն իրենց Առաջնորդ ընտրելու, հաւանականաբար Տրապիզոնի վիճակն ալ միացնելու նպատակութեամբ մը։ Սակայն դժբաղդաբար չենք կարծեր որ Ն. Սրբազնութիւնը Առաջնորդական տրամադրելի եկեղեցականներէն եղած ըլլայ, քանի որ 35 տարիներէ ի վեր Ազգին և Եկեղեցւոյն վաստակաւոր, փորձառու և ազնիւ բարբաստիման եկեղեցականներէն մէկն է։

— Հանգուցեալ Տիկին Յուլիանէ Ս. Պապասանի յուղարկաւորութեան առթիւ՝ փոխան ծաղկեպսակի (1) օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Ազն. Տէր և Տիկին Մարգոսեանք. Շնորհաղ։

ՈՐԲԱՆՈՑ ԹԷ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԿԻՐՔ

Մալաթիայէն կը գրեն յուլիս 27 թուականով.—

Երեք չաբաթէ ի վեր Մալաթիոյ սքեմատորները, եսամոյ աղաները ու ժողովրդեան ամէնէն ստորին դասակարգի անձինք, իրենց իրարու դէմ ունեցած անձնական կիրքերը յագեցնելու համար, Թաշճեան ու Հակոբ Թաշճեան անուամբ երկու կուսակցութեան բաժնուած, որբանոցի խնդիր մը կը ծծեն. այն ալ Սահաջորդարանէն սկսեալ մինչև շուկայի դէս ու դէն խանութներու, նեղ ու անկ փողոցներու, աղտոտ ու փնթի խցիկներու մէջեն անիրենները՝ առանց կտրածթափած մը ըլլալու, ու բնաւ պիտի մտածեր թէ՝ այս կերպով մեծամեծ չարեաց ու մի դուցէ ջրբանոցի փակուելուն պատճառ պիտի ըլլան օրուան մը Ջոր մը։

Թաշճեան կուսակցութիւնը (Քաշ. աւժամանակեայ Ժողովն ու որբանոցի Հոգաբարձութիւնը) կը փափաքի որ որբանոցի նախ. դասատուն դպրոցանոցի ընելով՝ ուրիշ աւելի բանդէտ մը, կամ ճիշդը ըսելով, ամենադէտ մը պաշտօնի կոչէ. իսկ Հակոբ Թաշճեան կուսակցութիւնը՝ որմնց դիմեներն են Առաջն. Տեղապահ Ս. Հոր դէմ անն սատող երկու ԷՊԻՍ. տրներ, կէսմը իրատացի պատճառներով տոր հակառակը կը ծնդէ, մինչդեռ ժողովրդեան մէջին դասակարգի բարեպաշտ աղդամինք, Գորդեան հանգուցեալ իրենց Առաջն. Տեղապահ Ս. Հոր կապուած, ինդիրը անուշ տեղը կապելով եկեղեցականութիւնները իրարու հետ հաշտեցնելու համար, կը պահանջեն որ յիշեալ երկու սքեմատորները Ն. Դեսպան Հայրը այս անգամ-կարծես փոխադարձութիւն մը ըլլալու մտօք այն սիրալիր ընդունելութեան, որով Յոյները պատուած էին Հայոց Պատարարքը՝ Ս. Երկրորդաւան Սաաքեպ տօնին օրը-դայած էին Ցուցաց Եկեղեցին, և հարկ եղած յարգանքները մատուցած՝ պատարագիչ դէպքին։

—Սակայն Գանտրլլիի մէջ եկեղեցին՝ կիրակի օրը թափուած էր։ Հավա 8 հոգի իր ժողովուրդ ներկայ է եղեր։ Կէսիկ-Փաշայի Տ. Պետրոս Բեանեան Կարապետեան՝ օրուան պատարագիչն էր, որ չնորհքով քահանայ մ'է։ Ինչու տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդը՝ առաջուընէ ազդարարութիւն չի փակցներ Եկեղեցւոյն դուռը, և կամ լրատարի միջոցաւ չի ծանուցներ այս ինչ կամ այն ինչ Եկեղեցականին Ս. Պատարագ մատուցանելը, որպէսզի գիւղին ժողովուրդն ալ ըստ սովորական արամադրութեան հաւաքաբար եկեղեցի գնուելու։

—Խարբերդի Նորընտիր Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Եղիշէ Մ. Վ. Գալիպաքեան, կիրակի օրը Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ պատարագեց հանդիսաւորապէս, և այս առթիւ հրաժեշտ ողջոյնները և օրհնութիւնները տուին թաղին բարեպաշտ ժողովրդեան, նորակալքը և գոհունակութիւնը յայտնելով իր քարոզչական շրջանին մէջ թէ՝ քահանայից դասէն և թէ՝ Թաղ. Խորհուրդէն ու միանգամայն թաղեցիներէն տեսած համակրալից ընդունելութեան համար։

Տ. Եղնիկ վարդապետ Գալիպաքեան՝ այժմ կատարելագործուած է, և կը պատրաստուի քիչ օրէն մայրաքաղաքէն մեկնելու և երթալու իր նոր պաշտօնատեղին Խարբերդ։

—Սոսդ աղբիւրէ լսած ենք թէ՝ Ազգ. Հիւանդանոցի և Ս. Յակոբայ Որբանոցի պաշտօնութեան ամսականները՝ մինչև մայիսի վերջը՝ տրուած են ակէց ամիս մը առաջ։ Ոմանք ալ մինչև իսկ յունիս և յուլիս ամսականները ստացած են։

—Խառն Ժողովոյ որոշմամբ, Սամսունի Առաջն. Տեղապահ Տ. Գնել վրդ., վիճակին Առաջնորդի ընտրութիւնը՝ որ նեղի պիտի ունենայ, կ'ըսուի, յառաջիկայ օգոստ. 10, ուրբաթ օրը—իր նախագահութեան ներքեւ կատարելէ յետոյ միայն արտօնուած է Պոլիս վերադառնալու։

Կը հաւատանի թէ՝ Սամսունցիք որամադրուած են Տ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Սուքիասեանն իրենց Առաջնորդ ընտրելու, հաւանականաբար Տրապիզոնի վիճակն ալ միացնելու նպատակութեամբ մը։ Սակայն դժբաղդաբար չենք կարծեր որ Ն. Սրբազնութիւնը Առաջնորդական տրամադրելի եկեղեցականներէն եղած ըլլայ, քանի որ 35 տարիներէ ի վեր Ազգին և Եկեղեցւոյն վաստակաւոր, փորձառու և ազնիւ բարբաստիման եկեղեցականներէն մէկն է։

— Հանգուցեալ Տիկին Յուլիանէ Ս. Պապասանի յուղարկաւորութեան առթիւ՝ փոխան ծաղկեպսակի (1) օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Ազն. Տէր և Տիկին Մարգոսեանք. Շնորհաղ։

ԳՐԱԿԱՆ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՄՈՒԹԻՒՆ

Մեծ. Յարութիւն էֆ. Հէլվաճեան, Սիվրիհիսարի Ազգ. Ներսիսեան վարժարանին նուիրեց (1) մէկ ոսկեան Մաղ-ռէ էֆէնտի։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Հայր մը հետեւեալը կը գրէ մեզ։

«Ինչո՞ւ վարժարաններէն մէջ մեծ տեղ մը չեն բռներ այն դասերը որոնք կրօնքի, հաւատքի չուէրէը կը դասուին։ Թէկ մը կարդալ սովրեցուն պէս աղուիքը՝ Գրաբարէն, ոսթիւն, ուսթիւն...։

«Տղայ մը ազնիւ, խոհեմ, բարի, պարկեշտ ըլլալու համար, նախ կրօնք, հաւատք, Աստուածպաշտութիւն սորվեցնէ։ Տղու մը բամունքը դիտնայ, անանց Աստուածպաշտութեան, ոչինչ է։ չենք ըսեր որ ուսումնք չսորվի. բայց բարի մարդ ըլլալու համար ամէն ուսումնէն մայրը Աստուածպաշտութիւնն է։ Ամէն չարիք, ամէն վանդալ աղաս կը մնայ և հաւատքին ներշնչումովը առողջ կը մնայ։ Ցնողքը յարդեց կը դիմնայ։ այն որ Աստուածպաշտութիւն զրկած է։ Անաստուածը՝ անկենդան, ապագայ չունի։ Մէկ երկու հատ տեսանք անգնամէ. թունդ անհաւատներ էին իրենց երիտասարդութեան ատեն. թէտտա ծերութիւն մը գնեցան, սակայն հոգեւարքնիներով մեռան. վերջին պահուն զղջում յայտնեցին և խոստովանեցան արարչի մը գոյութիւնը։ բայց ո՞ւ։(*)

Ս. ՁՆ

Բերայի ազգ. վարժարանաց վերապատրաստումը տեղի պիտի ունենայ, ներկայ օգոստոս ամսոյ 30ին, երիքշաբթի օր։

Ուսանի կը հրաւիրուին ծնողք և պաշտպանք ներկայանալ անոնց օր առաւօտները, ժամ 2—4 (Բ. Թ.), ի Թաղ. Խորհրդարան իրենց զաւակաց մասին արտօնագիրի տալուն համար։

Այս առթիւ Թաղ. Խորհուրդը կը փութայ ծանուցանել որ, Իսլանի վարժարանի աղջկանց բաժնին մէջ, ինչպէս անցեալ շրջանին, այս տարի ևս կազմուած է լրացուցիչ դասարան մը Ս. տարին, որուն հետեւիլ փափաքող, նախակրթարանները շրջանաւարտ և Ուսումն. Խորհուրդին վկայական ստացող, ինչպէս նաեւ նոյն քննութիւնները տալու փարող աշակերտուհիք կը հրաւիրուին դիմել և Խորհրդարան վերոյիշեալ ժամերուն, ընդունելութեան պայմաններու մասին տեղեկանալու համար։

Նիթական և բարոյական նորագոյն միջոցներ ձեռք առնուած են վարժարանին բարեկարգութիւնը աւելի ևս ապահովելու համար, ինչպէս նաեւ դասագրքերու գործադրութիւնը, երաշխաւորուած է, մնայուն պաշտպանութեան ընտիր խումբ մը դաս, հրապարակի վրայ ամենուն յարգանքն ու վստահութիւնը վայելող, հետեւեալ այդելոս ուսուցիչներուն մի՝ Ջոցաս։

Տ. Հմայեակ Սրբազան, Օր. Օգ.

(*) Որչափ որ զբաղանք, կրօնագիտութեան դաս մը կայ դպրոցական ծրագիրին մէջ, բայց թէ իրօք կ'ուսանողք այդ անհրաժեշտ ուսումը և կամ արդեաւոր կ'ըլլայ, այս մասին որոշ բան չենք կրնար ըսել, միայն սա պարագան դիտել կուտանք թերեւոյն նամակագիրին ոգ, ամէն բան դպրոցական կանոնալով ուղղիչ։ Աստուածպաշտութիւնը մանաւանդ Կաթոլիկ ընտանեկան յարիւն տակ, գործնականօրէն կրթելի է առանձին աղդ, քան չարաթական մէկ ժամ դասաւանդութեամբ։ Ս. Ա. Ս

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԳՇԱՄԻ ԹԷԼԷԳՐԱՖԵԱՐ

ՊԷՐԼԻՆ.—Արմանիա բրենոր հաղրեթիրերնին պիր Ինգիլիզ բրենոֆի իլէ գարիպէն նամգէալենէէնի սէօյլէնիէօրդ Բգլնա պուլնիկեմ վէ մագասալա լօնտրանը գիսարէթ խաէնէք խիչ։

ՐՕՄԱ.—Թիթալիա հիւբիւմէթի վէնէտիկ լիմանընը պրիրնոի ամրքի տաքէրի լիմանատա թանգիլէ գարար վէրմէկ տիր։ Հիւբիւմէթ պու նկարտէ 30 միլիոն ֆրանգ թէրսխարա թանէնդ խէնէէք տիր։ Պունա տարբ օլան լանիհա էրիհանը հանրպրիսէ պարիրնէ Ֆարանսատան թէտրդը օլունմուշ տիր։

ԼՕՆՏՐԱ.—Օգոստ. 18 թարիխի թէկ վաշինկթօնատա Տէնիս թէլէկրաֆ կազէթասընա իշար օլունտուղունա նազարէն, իրթիրշաշ զրուհոր իմիսիինէն օլաեը, Բանամա պէմիր հօրպ պօյունաաքի չէհրլերէրինէ պուլունան էրպաղը թիճարէթ՝ մալլէրինի Բանամա վէ Գօլոն չէհրլերինէ կէթիրմիշլեր տիր։

ԼՕՆՏՐԱ.—Օգոստ. 18 թարիխի թէկ վաշինկթօնատա Տէնիս թէլէկրաֆ կազէթասընա իշար օլունտուղունա Խարիճիէ նազարը Մ. Հէյ՝ Գօլօմպիա իլէ Յէնէզուէլա արասընատա զուհոր իսէն իմթիաֆը՝ Միճէմիճիաթ Ամերիգա բէլեը հիւբիւմէթի Մ. Մագ Քինլի իլէ թէկէքբիր վիմիք իչիւն, Օհիոտա Գանթէտ չէհրինէ կիրէճէք տիր։ Բանամատան բէտամ լանգիրլեր վիրուա բիմէմիշ իսէ տէ, իրագիճալանա կէլէն թէլէկրաֆնամէլէրէ կէօրէ՝ Գօլօն վէնէսուէլա Բանամա չէհրլերինին սօգադարընատա կիպրինթիլեր վէ միսատէմ վագը օլմուշ տուր։ պու խապէրլեր նիսպէթսա հէկէմնը մուսիպ օլմուշ տրը։

Միճիճիպիաթ Ամերիգա հիւբիւմէթի՝ Եվրոպա տէվլէթլերինին միսատիէլէսինէ մէյտան վէրմէմէք իչուն, Բանամա պէրզանընն պահրը մուհիթը Սիլսատի վէ պահրը մուհիթը Բէլպիր սուվիլերինատ պիր չոր Ամերիգա նիւֆիկը հարպիէսի պուլունտուրմաղա գալըշըրսը։ Վէնէզուէլա հիւբիւմէթինին Վաշինկթօն մասլահաթկէղարը՝ Գօլօմպիա իլէ Վէնէզուէլա արասընատա էյնի իլբանը հարպ օլմուշմաղընը պէեանը իթմիշ սպիր։

ԲԱՐԻՍ.—Բաճիա վէ մէտուսանատան կամարէնէ մէհլուը մէպուսանտան իճիթմանատա, ճէմիյէտը բուսանիյէ հադրնատա պաղը խրիդնամատա պուլունագ նիյէթինատ օլտուղունը հիւբիւմէթէ իրսալը իթմիշ տիր։

—Ռուսիա խարիճիէ Նազարընին սեպա. նիհանեթլէրինատ էվվէլա Բարիսէ պատէհու Պէրլին վէ Վիէննատէ կիտէճէէի Բէթէբսպուրիատան պէքտերիսօր։

— Զարագատան պա թէլէկրաֆ պիտերիպուրիտէն էէօրէ, Վէնէզուէլա գրիմասընդէ Գէօլօմպիա ասաքիրիթարաֆընատան իչղալ օլունտուղունա տահր օլան հալատան թէէրիա էրլէնօր. Վէնէզուէլատա իտարէի էօրֆիյէտ իլան խարիմիշ տիր։

—Եէքինատն թէէկրաֆլա պիլտիրիլտիեէտ կէօրէ՝ Գրաղ գաբլէատրին խպգտանա՝ բաղը օլունուղլարընը Զին մաբգինթաղարընա ղիկտիրմիշլեր նէրէ։

ՍՈՒԼԹԱՆԻՅԷ ԷՄԶԱԽԱՆԷՍԻ

Կէսիք-Բաշն պանդանա Զայրը գարուսը)

ՍՍ. ՀԻՊՊ

Մէքթէպը Թգպլիէի Շահանէէսէն մէրգուն

ԼԵՒՈՆ ԱԳԻՍՄԻ

Ա.ՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ին
Գ. ՊՈՂԻՍ
Թաղեփոխ

ՎԱՅԱՌԱՆԻՇ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով լօժտեալ և եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կկարտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաև թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ապնոն ուրեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարանները ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու գեղեցիկ աժանութիւն։ Փոխադրիներուն քաջալերելի՛ նրի կը դրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրնատ Պաք և Կ. Ինճիճեան Որդիք վաճառատուները, իսկ գաւառներու և ծառայ ների կիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի սարքեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻՁ.—ՊՊ. Լաքաբէբ Որդի և Ընկ. 28, Ռիւ Շաթօտէն։
ՊՈՄՊԱՅ.— ՊՊ. Սպքար և Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—Պ. Մ. Դալգեան.
ԳԱՀԻՐԷ.— Պ. Հ. Ռոզանթալ.
ՌՈՒՍՃՈՒԿ.— Պ. Պ. Կ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՌՆԱ.— Պ. Կէոռն Արտիթի.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ.— Պ. Պ. Վ. Ս. Մեծատուրեան։
ԻԶՄԻՐ.— Պ. Յակոբ Մոմճեան։
ՌՈՏՈՍԹՕ.— Պ. Յակոբ Բաղվատալ։
ՋՄԻՒՌՆԻԱ.— Պ. Հայտրիխ Վառնէկէ։
ՍԵԼԱՆԻԿ.— Պ. Տիւռ Ֆէրնանտէզ։
ԻՒԼԱԿԻԻՊ.— Պ. Մ. Քամուգա.
ԳԼՅՐՈՒԹ.— Պ. Ֆրանքլ Շիֆֆէր.
ՍԱՄՍՈՆ.— Պ. Պ. Պապոսեան Եղբարք։
ՏՐԱԳԻԶՈՆ.— Պ. Արիս Կ. Ինճիճեան։

19—44

ՆԱՏԻՐ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆ
Բիւթ, Մեր-Փոլոս, Կ-ըՒ-Սէրոյ կիս, Թիւ 255։

—o—

ՄԻԱՑՆ ԱՄԱՌՈՒԱՆ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ՀԱՄԱՐ

6	հատ Գապինէ պատկեր	30
6	» Վիլիթ »	20
12	» Մինեան »	15

Վեց հատ գապինէ պատկեր առնել ուզող մը 50 դրշ. և ս վճարելով կրնայ 40×50 մեծութեամբ «ակրանտիզըման» մը ունենալ։

ՆՍՏԻՐ լուսանկարչատունը իր շինած գործերուն գեղեցկութեան համար ու եւրոպին. զանազան լուսանկարչական մրցումներու մէջ բազմաթիւ մեդալներու արժանացած և ԼԱՒ ու ԱԺԱՆ գործ չմնալու մէջ ԱՆՄՐՑԵԼԻ մէկ հարիկ հաստատութիւն մը եղած է քաղաքիս մէջ։

21—26

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԹԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Կ. Պոլիս Մահմատ Փաշայի էլեմբէ Ռիւ-271

Վաճառատան մէջ կը ծախուին հարնեի համար ամէն տեսակ չաքարեղէններ և ըմպելիներ, ինչպէս նաև երեկոյթներու և անուան տօնախմբութեան օրերու համար տեսակ տեսակ չաքարներ և ըմպելիներ։

Անուշեղէններու յատուկ գործարան մը ալ ունենալով վաճառատունս, յանձնարարեսւ անուշները և զանազան չաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կը պատրաստուին։ Վաճառատան մէջ կը գտնուի նաև ֆոնտան և ուրիշ տեսակ չաքարներու ճոխ մթերք մը։ Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ Գիները շատ ամեն են։

27—106

ՏՊԱՐԱՆ ՍԱՐԲԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Կ. Պոլիս, Պապը Ալի ճաստեսի, 38

Ճշդութիւն, մաքրութիւն եւ արագութիւն նշանաբանն են Սարբեանի եւ Ընկ. Տպարանին.

Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանը կը տպարկէ բոլորովին ՆՈՐ տառերով թերթեր, Հայերէն, Ֆրանսերէն, Յունարէն և այլ լեզուով Գիրքեր, Հանդէս ներ, Լրագրեր և Տետրակներ։

Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանը կը տպարկէ վաճառականական հաշուեցոյցեր, նամակագրութիւններ, հացկէներ, Հարսանեաց հրաւիրագրեր, տոմսեր, այցագրաներեր; մանաւանդ եւ այլն եւ այլն։

Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանը ուղղակի կը թղթակցի գաւառներու հետ ամենագրակարգ բոլոր գործերու համար և գիրքերու ապագրութեան արտօնութիւնն ներն ալ Մէարիֆէն անենկ կ'ստանանք։

Տպարանս ի զոյ բոլոր յանախորդք գոհ կը մնան։

ՄԷԲԵԱԹԻՊ ԲԵՊՊԻՏԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

ՍԷՐԲԻԱԹԸ ՀԻՒՍԻՍ
ԵՒ
ԷՖՐԷՆՃԻԵՆ ՄՈՒԱԼԼԻՄԻ

Գրանա Տէրէ-Վի Ֆրէնգի Խարաբէրէրը հիւսիսին ուսյ մաքրագրելունքն

ՏՕԳԹ, ՁԵԼԱԼԵՏՏԻՆ ՄԱՒԹԱՐ

Ճումա իրթէսի	կիւնէրի սաաթ
Բազար իրթէսի	9 տան
Զարշէնպիի	10½ա գաւառ
Բէյնշէնպիի = նախասան 6յա գաւառ	
Մաղը = սաաթ 7ին 10½ա գաւառ	

Իրթանօրյա, Ճուղալ-օղլունամ Իրան սէֆարէթխանէի գուրպիսնէ Շեղէֆ էֆ. սօգաղաղնտաքի 18 նուսէրօլը խանէսինէ

Խաբար գալու իսէր

ՍՈՒՍԻԳԻ ՄԵՐԱԳԼԵԱՐԸՆԱ

Մէարիֆ նէզարէթի հէյկէսի Եվրաագ գալէմի խուլէֆասընան Հասան Թանին էֆէնտի իւէ նօթա վէ ֆէնի մուսիգի մուալիմի Զուլֆեան Գրիգոր էֆէնտիյէր թարաֆընտան հէր օր պէշ կիճնտէ պիր՝ մունթազամէն նէյր խակիմ-ամբաշ օլան էպնարը մուսիգի եաշ խոտ միէնթէգրալ չաբգը վէ զանթ նոթաներնն իրինի ֆորմաը նէյր ի-սիլմիշտիր։ Պիրէրմանէ էսմանէլէրինի հավէսքեարանը մուսիգիյէ թավսիյ իսէրիզ։

Մահալը ֆիրուսխի Պաղը Ալի ճաստէսինտէ 22 նուսէրօլու Իսթանպոլ քիւթուպխանէսի, Մէրճանտա սաէնը եղիս էֆէնտի վէ Եսկի Զաղթիեն ճատուէսինտէ Մէնա Ֆոնոկրաֆիանէսիյլէ սեաիր մանէլլէր տիր։

Էն ալա վէ նէֆիս իրէքտէն մամուլ ՊԱՖՐԱ վէ ՍՈՒՎԷՅԾ քեաղէրլարը եաղընը սիկարա մէրագլարընը մէմնուն էտէպիլիր։ Պու քեաղէրլարդն ֆէվքէլատէ մուէսսիրլիյէթի մանգալիլէրինին արթմասընա սէպէպ օլմըշ օլարղընատան, գարագլարդն տէրունինտէքի-ներ մէհրինէ վէ նալամէթի ֆարդագը սայիրլիյէ տիգգաթ օլընմասը թավսիյ ընդր։

26—56

ՔԻՄԻ ՊՈՒԼՄԱԼԸՍԸՆԸԶ

Ամէրիկան գոգմասընը, տիւէրինիզին խասալգան քիւլլէն արի գալմասընը արգու իսէր խանիզ Պաղչէ Գարուսընան Նիզամիէ գարագօր գարչու քեօչէսինտէ 1 նուսէրօլը մասալը մասմունա տիր Թապիլի

ԽԱՉԻԿ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ ԷՖԵՆԴԻՅԻ

պուլմալընընը։

Մուսիգիյէ Մէքթէպի Թրպիէթ Շանանտէսն մէդրան ջրուբ) հիւ պիր աղրը հիսա իթիբարէ քրվլին տիր էնքամէքտէ մուսիսի պուլունընը պիր իսլամ իլէ եալընը իբի ալեքհասա էն չէսիսա տիր աղրլարընը քիամէքտէ, «սքօրբիի»կիսի հէր նէվ տիր էթի խասթաղբարընը թէսաւի իմմէքտէ էֆենտին էն սոն ուսուլի իւզրէ վէ նէվ վիճասա ալէաթլար իլէ տիր սօլրրմագասա տրր։

Էվվալի Թանդամ տիր վէ չէնէ խամլընասքի մէհարէթի քեամիլէսի ուսուսմ միւշթերիլերինին հիւսնիս թէվէճճիհինի ճէլսպ իմմէքտէ տիր։

Ճումասա կիմնէրի մուայնէխանէսէ բազար կիմնէրի տէ կէտիկ Բազասա Համամ ճատասէսինտէ, 15 նուսէրօլը խանէսինտէ մինիմասաթ փալէն ֆուգասա բարը մէճճանէն թէսաւի խսէր։ Սապէնարը սաաթ 1½ա գասար վէ ապչամարը սասի սաաթ 11ալէ սօնրա հէր վագթի խանէսինտէ պուլունուր։

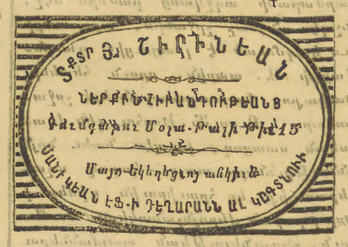

ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ = SALIBORINE

Էֆգաճը ՎԱՍԻԼԱՔԻ ԹԼՕՏՕՐԻՏԷՍ ՊԱԼԱՇ թարաֆընտան թէրթիպ օլունմըշ ընը

ՄԷՋԼԻՍԸ ՍԸՇՇԻԷԻ ՈՒՄՈՒՄԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷՆԻՆ ՐՈՒԽՍԱՔԸՆԸ ՀԱՒՋ ՏԻՐ

Մէջբիր գօրիորիս Բարոնէսան Բոնէն վէ Բարոնէս օլանէնէ ընը

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ) պէնիլէն թօզ՝ Սէֆիլիսը Բէրէրի — ալ Սէոդոն կալընը բարմագարդն արարընտա հասրլ օլան ֆէնա գօգուլու նաբրդան մանտէլէրինի, իրֆիլէթէ; բիչիք վէ գաչընմալարընը տէֆ իլէր։ Պունտան պաշգա, բարմագարդ արտնընտա նասրը վէնասարլրաշմըշ աէրիլէրի չրգարբը, սէրպէսթէ կէզիլէպիլիր։

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ) գօրթուգ ալթընտա վէ սակ գարդը մանալէրտէքի բիչիքլերի, գօգուլարը իսիլիքլերի վէ գաչընմալարը տանի գաթի սուրիմտէ տէֆ իլէր։

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ)ի գուլանմալար՝ Սէֆիլրը Բէրէնի քէամէտէն Ճասէնինի Թոտտիգ իթիմէքտէ տիրլեր։

Սմբրէթի խթիմալի գուրունճն տէրունինտէքի թարիֆատան անլարը։

Ումումի տէքսոր Ցիմտարգլրտա 55 նուսէրօլու Վասիլաքի Թօտորիտէս էֆգանանտի վէ պաչլրճա էֆգանանէլէրտէ, էգա տէքսրարընտա վէ Պոն Մարչէ տէ գուրթուսու 5 (պէշ) ղրուշա, թաչրա էֆգանանէլէրինտէ վէ էֆգա տէքսարընտա 6 (ալթը) ղրուշա սաթրլմագտա տրր։

Թաչրատան 6 ղրուշըվէ բօսթա բուշուլ կէօնտէրէնէ պիր գուրթու ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ դէօնտէրիլիր։

3—4

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԳԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ
1900
ՍԱՏԷ, ՄԷՔԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՏԻՑ
ԱՄԷՐԻԿԱՆՆԵՐ ԷՆ ՄԷՋՈՒՐ ՏԻՔԻՆ ՄԱՔԻՆԱՆԸ
ՆԻՒ-ՀՕՄ

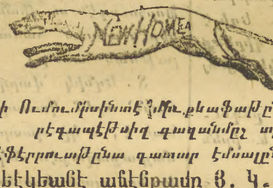

Մէղքիր Սէրիի Ումումիսինտէ Ֆրանսական քաֆաթընը, HORS CONCOUR բէգապէթիվ գաղանմըշ տրր։

Էկ ուֆագ թէֆէրրուսթընա գառար էմնալընա թէվէֆֆիգ իսէր

Թիւրքիա իչին էէկեաճէ անէերատը Ց. Կ. ՄԻՆԱՆԵԱՆ էվլատարը Մէրքէզի ֆիրոսթը Սթամպօլտա, Պահէճ Գարաուրնտաղ, Հաճիսէյ ճատասէսի, Ն՝ 7 Թրանմուէյ խանթը իւզէրինտէ

ՇԻՒՊԷԼԷՐ Իզմիթտէ, Սիլիվրիտէ, Աֆիոն Գարահիսարտա վէ սարբէ Թամիր վէ էօյրէթմէնի մէճճանէն տիր

ՈՒԷՍԴԷՐԻՆ

ԲԱՐԵԱՍԷՆԹՕՆԷՆ ԳԱՐԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍՏՅԱ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՍ
1851ՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸԾ
ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐԾԸ ԻՆԿԻԼԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թաղմին օլունան զիյանլարընը մէճմուի	Լիրկ. լիրա	6,000,000
Մէվճուտ պաչէ վէ հասրլարը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Բեամիլէն թէէսիյէ օլունմաչ սէրմայէ	» »	410,000

Թուրքիա չիլպէնտին միւսիիլիմումիսի։ ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Խթանդոլ, Պահէճ Գարու, Ամանիսատ Խան, Ն՝ 20, 21, 22։

Թարրատատա իչկիբգար վէ միւթէպէր ատէնթէլէր արտնրմագտա տրր

ԻՄԹԱՐ.— Շէհրիմիզին էն մարուֆ Ֆրանսիզ Գէ Սէման գումանիայասրընը սէրմայէսի հասրլամընա նիսպէթէն 100% օլամէզը հալդ Ուէսթրընը բրագիլէրինէ թէֆէվվիգ իմմէրմէյէ էն պէօյիք թէէ լնամ տրր։

Հէր չէյտէ մուհաֆազա սրհէթէ չալընտըղընդ կիպիվ, սիկարա քեաղղարընն տախի նանի օլմալարը ա թիկա էտինիզ։ ՏԻՒՐ է ՊՈՆ վէ ՊԷՅԱԶ ԳԱԳԼԷ ՊՕՆ նամբ իլէ սիկարա քեաղղարընը թավսիյ իսէրիզ։

22—50

عافیت حبری

ԴԵՂԱՀԱՏՔ ԱՓԻՅԷԹ

Պնդութեան ենթակայ եղողները եթէ ժամանակին չը դարմանուին, անխուսափելիօրէն անոր հետեւանք եղող թունաւորման պիտի ենթարկուին որովհետեւ, բնական դէմ, օրերով ատամոքին և աղիքներուն մէջ մնացած ուտելիքները փոխանակ վառուելով քանդող տարրերդ յառաջ բերելով արիւնը կ՚ապականեն և ախորժակի պակասութիւն, գլխուցաւ ու պտոյտ, դժուարաբարգութիւն, բերնի հոտ, տեսաւորութիւն (պաղարիզ) որովայնի ուռեցք, խիթ (ատնը), ջիրա խառնիլուք, աչքի խաւարում, և այլն հիւանդութիւններ յառաջ կը բերեն։ Մայրաքաղաքիս առաջնակարգ գեղագործներէն Անտոն Գալշեան էֆէնտիի հնարած և Կայսերական Բժշկական Փոխարկուին արտօնուած «Աֆիյէթ» դեղագործանոցին գործածութիւնը վերոյիշեալ ախտերէն բոլորովին ազատ կը պահէ, լուծողութիւնը կը դիւրացնէ և ատամոքին ու աղիքները զօրացնելով կուտայ անոնց կանոնաւոր և բնական վիճակ մը որով և մեր լուծողական դեղեր առնելու պէտք չի ձգեր։

Ընդհանուր վաճառատունն է Կ. Պոլիս Ճրղալ օղլու։ Սարը դեղարանքն ալ ծախուի նաև Պահէճ Գարու Քիւգ Միքանէ-Միքաքեան և Մէրճանէթեան Ներգարանները և Դալաթիա Մատելլաի դեղարանները։

ՏՈՒԿԸ (5) ԴՐԱՀԵՄԱՆ է

Գաւառներէն մեծաքանակ և փոքրաքանակ յանձնառութիւնք կ՚ընդունուին։

ՏՕՔԹՕՐ ՀՕՊԱՆՕՂԼՈՒ

Մուսիկէյի փարիսէ միւսուսէթը մէրիկէ էմրալը սախիրէ վէ սասպէ եէ քէպէ իխթիասա խյէմիսպ սարա էրսրազմա, իսթէրիքա եարբա պաչ ագրըսը՝ նիզրիլ, ուգգուսուզլուգ, ույգունա կէվիմնէք, ֆօճուգլարին իսրար թուքամամպանը վէ էնպիրինիսիսա-թալգլարընը էշկիրիք իւէ թէսաուի իսէրսէյի կիսի մանգաղարը վէ միտ սուլգանն արթմասը վէ էքսիրէսի, պաղրրսագ, գալպ, ագ վէ գարանէյեր վէ պիւրմէմէ էֆրասը տախիրէի սարիրի ֆէյնը թրպիտն են սոն քէշֆիաթը իւզրէ հէր կիսն սապանան էօյէնէ գառար խատանդարտա օգանիէր պաչընդա (Պայազիզ) վէ ուզրուն չարաշուգա (Մէրիսի) էֆգանանէլէրինտէ վէ էօյլէսէն սոնրա, պէշ օղլու ճատասի քէպինտէ Օճիսն թէֆթրօսու գաչուսընտա 165 նուսէրօլու Մուայնէխանէնի խուսուսիսէսինտէ միրճասարի խանն խասթէկէսնը գապալ իսէր։ Մուայնէխանէի խուսուսիսէսինտէ էէր նէվ թէսաուի էէլէթրիկի վէ էէլէքթրիկ պանէօսու մէկճուտ տուր։

Հրատարակչաց—
ՓԻԼԻՊՈՓՕՍԵԱՆ ԱՇՆԱԿԵՐՏԸ
Հոգեբանական Վէպ
Հեղինակ Բօլ Պուրէ
Թարգմանեց Օրդիկ Զէյրեանց
Գին 6 դրշ.
340 էջ ուրթաչ

Վատահ ենք որ այսպան գիրքամատչելի գնով համակրելի թարգմանին այդ հրատարակութիւնը ընթերցող հասարակութեան կողմէ արժանի ընդունելութիւն պիտի գտնէ, որու համար հեղինակին և թարգմանչին անունները արդէն գրաւիչ են։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Մուսիկէյի՝ ան պիտի ուսնէ մուգամատէմ, Մէքթէպի Հուգուգբէնանէսէն պա չանաթէմամէ, խուրուճ իթմիշ, վէ զարէթ ու փթիգամէթիյլէ հէր քէսին հիւսնիւ թէվէճճիհ։ վէ էնիսիյէ-թիկի գաղանմը, էրպապը նամուս վէ վիյաճաման վէ պիրինճիլիքնրի տարա վէ էքթիլէրինէն մասրութ պիր գաթի տրր։

Քէնտիլերին հէր նէ Շէրիֆ Հուսգուգ, Ճէպա վէ Թիճարէթ տավալարընը ուերէճնտ իսէր։

Գիր մէպլաղը մալիմ մուգապիլինտէ ալթը այրգ վէ սէնէլիք սպնէ գայ վէ գապալ իսէր։

Տավալարը հագդնտա մէճճանէ մալիմգթ արմագ իսթէնէնլերէ պէյանը ոէյ վէ իթիգը նիսիրմանիսան գաթ չընմալ։ Էքսէր տավալարտան բէչին իւճրէթ ալմըգարը կիսի, ուէք չուգուրընտա սայէն թէսվիլէսէ գուգուր էյլէմէզ։ Սամանարը սաաթ 2—6ա վէ ագշամարը տախի 9—11է գառար եաղրլանմէսինտէ պուլունուր։

Իսարէքանէսի՝ Պաղը Ալի ճաստէսինտէ Մուսուլ խանընտա 6 վէ 7 նուսէրօլը օտալար տրր։

ՏԷՐ ԵՒ ՏՈՒՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

(83)

ԹՕՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԻԻ ԼԻՖԻԵԱՐԻ»

ԿԻ ՏԸ ՍՕԲԱՍԱՆ
ԿԵԱՆՔ ՄԸ

Ցեռոյ Բօլին մանկութեան անուշ տարիներուն վրայ կը խորհէր, այն առիւններուն երբ ան ալցան սնկել կու տար իրեն և ինք պարարտ հողին վրայ ծունկ կը չոքէր մօրաքոյր Լիզմինի քով, երկուքն ալ իրենց խնամքներովը մրցելով իրարու հետ՝ տղան հաճոյացնելու համար։

Եւ, ցած ձայնով, իր շրթունքները կը մրմնջէին. «Բուլէ, իմ պզտիկ Բուլէս», իբր թէ անոր հետ խօսէր. և, իր երազանքը այս բառին վրայ կանգ առնելով, երբեմն ժամերով կը հազէր պարապին մէջ գրելով ած իր մտին ծայրովը, այն դիրքերը որ փոր անուանը կը կազմէին։ Կրակին առջեւ, յամրաբար այդ զանոնք կը դնէր, եթէ ալ կայելով տեսնել անոր դէմքը։ յետոյ խաբուած ըլլալը զգալով, նորէն կը սկսէր ծայրի ՐՆ., յոգնութենէն դողացող բազուկովը, Ջանալով դնագրել անունը մինչեւ վերջը՝ յետոյ երբ կը վերջացնէր, նորէն կը սկսէր։

Վերջապէս ալ թէչէր կրնար, կ՚աւրէր բոլորը, ուրիշ բաներ կը ձեւացնէր, մինչեւ խնդութիւն հասնելու չափ զարգացուած։

Մենակեացներու բոլոր մտագարութիւնները կը դրաւէին զինքը։ Ինչոյ բովին չէին բան մը որ տեղափոխուէր, կը զբաղէին զինքը։

Ռոզալի շատ հեղ կը ստիպէր որ քալէ, ճամբուն վրայ կը տանէր՝ բայց ժամն քան վայրկեան վերջ կ՚ըսէր.

—Ա՛լ չեմ կրնար՝ աղջիկս։

Եւ փեսին եզերքը կը նստէր։

Քիչ մը ետքը՝ ամէն շարժուելու անակարելի կը դառնար իրեն, և անկողին կ՚ինար բանական առնելի համար։

Իր պզտիկութենէն ի վեր միակ սովորութիւնն մը որ անմոռանալիօրէն իրեն կապած մնացած էր՝ կաթով սուրճը խմելն էր։ Այս խառնուրդին նկատմամբ անհամբերութիւն մը կը տածէր և անոր պակասը ամէնէն աւելի զգալի էր իրեն համար քան որ և է բան մը։ Ամէն առաւօտ, Ռոզալին հանելուն կը սպասէր քիչ մը զգոյշ անհամբերութեամբ։ և լեցուն թաղ մահճակալին քովի սեղանին վրայ դրուելուն պէն, անկողնին մէջ կը նստէր և որկրամոլի մը պէս արագութեամբ կը պարպէր դայն։ Ցեռոյ, վերմակները մէկդի նետելով, կը սկսէր հագուիլ։

Բայց քիչ քիչ սովորեցաւ, սկսաւ հակը ափսէին մէջ դնելէ ետքը, երազկոտել քանի մը վայրկեան. յետոյ նորէն անկողնին մէջ երկնցալ սկսաւ։ և այս ծուլութիւնը օրէ օրէ կ՚երկարանգէր, մինչեւ այն պահը՝ ուր Ռոզալի զայրացած կը գար, և գրեթէ բռնի կը հագուեցնէր։

Կամքի որ և է յայտնում մը չէր ըներ և, ամէն անգամ որ իր աղախինը խորհուրդ մը կուտար՝ խնդիր մը առջեւը կը դնէր և իր կարծիքը կը խնդրէր, ինք կը պատասխանէր.

—Ուզածիդ պէս ըլլ, աղջիկս։

Ինքզինքը չար բաղդէն այնքան հալածուած կը կարծէր որ մոլեռանդ կը դառնար։ և իր երազներուն ցրուելը իր յոյսերուն խորտակումը անսանելու՝ սովորած ըլլալով՝ զգ և է բանի մը ձեռք չարնելու ջէր համարձակեր, և ամբողջ օրուան մէջ ամենապաղ գոգնոցի մը կասարելու վը վարանէր, հանուած այն գաղափարին թէ՝ միշտ գէշ համբաւ մը մէջ կ՚իյնար, և թէ ասիկա չարիք մը պիտի հասցնէր։

Ամէն վայրկեան կը կրկնէր.

—Ես եմ որ բաղդ չունեցայ աշխարհս վրայ։

Այն ատեն Ռոզալի կ՚աղաղակէր.

—Ինչ պիտի ըսի եթէ պէտք ելլար ձեզի երթալ աշխատելու հացի համար, եթէ ստիպուած ըլլայիք ամէնը առուգան ժամը վեցին ելնելով գործի ակսելդ։ Շատեր սակայն կամ որ հարկադրուած են այսպէս ընելու, և ծերութեան տաժանին ալ թշուառութենէ մը մեռնին։

Ժանն կը պատասխանէր.

—Մտածէ որ բոլորովին մենակ ես և զաւակս դիս լքած է.

Եւ Ռոզալի այն ատեն կը նեղանար դայրագին.

—Օ՜հ ա՛ջաւանիկ մեծ հոգ մը՝ ինչ պիտի ըսէիք հապա այն մեծարգոյն որոնց աղաքը զինուորական ծառայութիւն կը կատարեն։ և կամ Ամերիկա կ՚երթան հաստատուելու։

Ամերիկան Ժաննին համար տարտամ երկիր մը կը ներկայացնէր ուր կ՚երթան բաղդ չմնելու և ուրիկ ա՛լ չեն վերադառնար։

Ռոզալի կը շարունակէր.

—Միշտ կու գայ վայրկեան մը՝ ուր պէտք է բաժնուիլ, որովհետեւ ծերերն ու երիտասարդները միկտեղ դատապարտուած չեն յաւիտենապէս։

(Շարունակի)